

Activiteitenverslag 2015

September 2016

In het voorliggende activiteitenverslag van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap (NHRPH) vindt u een overzicht van zijn werking tijdens de periode van 1 januari 2015 tot 31 december 2015.

Het opstellen van een dergelijk verslag is geen wettelijke verplichting, maar wordt thans wel opgelegd door het huishoudelijk reglement van de Raad.

Dit jaarverslag wordt in elektronische vorm verspreid. Het is in het Nederlands en het Frans beschikbaar op de website van de Raad: <http://ph.belgium.be>. Een papieren versie van het document is op verzoek verkrijgbaar bij het secretariaat van de Raad.

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
De NHRPH in cijfers	7
Deel I. Werking van de Raad	
1. Opdracht	9
2. Organisatie	9
3. Samenstelling	10
4. Vergaderingen	11
5. Lokalen en logistiek	12
Deel II. Adviezen van de Raad	
1. Verplichte adviezen verstrekt bij toepassing van de wet van 27 februari 1987	14
2. Andere adviezen	15
Deel III. Deelname aan het middenveld, samenwerking en vertegenwoordiging	
1. Deelname aan het middenveld	24
1.1 Bilaterale ontmoetingen – regeringsleden	25
1.2 Samenwerking met de Beleidscellen	26
1.3 Begeleidingscommissie 'Medische evaluatie'	29
1.4 Begeleidingscommissie 'Onafhankelijk mechanisme'	29
1.5 Platform Actie Solidariteit	30
1.6 Belgisch Platform tegen armoede en sociale uitsluiting	30
2. Samenwerking met andere instellingen	31
2.1 Belgian Disability Forum (BDF)	31
2.2 Werkgroep NMBS	32
2.3 Interfederaal coördinatiemechanisme	33
2.4 Platform van de adviesraden	34
2.5 Interfederaal Gelijkekansencentrum (thans UNIA)	34
3. Vertegenwoordiging bij andere organen	35
3.1 Begeleidingscommissie voor de aanwerving van personen met een handicap in het federaal openbaar ambt (BCAPH)	35
3.2 Technische Raad voor rolstoelen	35
3.3 Werkgroep Luchthavens	36
3.4 Raadgevend Comité van de treinreizigers van de NMBS	36
Deel IV. Interne werkgroepen	
1. Werkgroep Toegankelijkheid - Mobiliteit	38
2. Werkgroep Mantelzorgers	39

3. Werkgroep Tewerkstelling	39
4. Werkgroep Ethiek	40
Deel V. Andere activiteiten van de Raad	
1. Website	42
2. Colloquia, seminaries, conferenties	43
3. Hoorzittingen bij de nationale en internationale instanties	43
4. Uitnodiging van deskundigen	44
5. Onthaal van buitenlandse bezoekers	45
6. Vragen om informatie	45
7. Persmededelingen	45
8. Antwoorden op enquêtes	46
Bijlage I Samenvatting van de plenaire vergaderingen	47
Bijlage II Lijst van de leden	51
Bijlage III Contact	53

Voorwoord

In 2015 heeft de Raad zijn expertise verder uitgebreid en een nieuwe dynamiek aan de dag gelegd met meer initiatieven in de verschillende bevoegdheidsdomeinen (bilaterale ontmoetingen met de leden van de nieuwe federale regering, oprichting van een werkgroep "Mantelzorgers", terreinbezoeken in de interneringssector, ...). Ook heeft de Raad in 2015 veel meer adviezen geformuleerd dan het jaar ervoor.

Na de verkiezingen van mei 2014 heeft de Raad bilaterale ontmoetingen met vertegenwoordigers en/of nieuwe regeringsleden gevraagd en gekregen (vanaf januari 2015), met de bedoeling actief te kunnen deelnemen aan de beleidsbeslissingen.

In 2015 heeft de Raad 34 adviezen verstrekt (toename van 62 % in vergelijking met 2014), waarvan twee derde op vraag van een regeringslid of een federale instelling (**Deel II**).

Dit verslag somt de adviezen op die in 2015 verstrekt werden en plaatst een aantal specifieke thema's voor het voetlicht om ze verder te ontwikkelen. Uit de verdere deelname van de leden van de Raad aan verschillende externe werkgroepen en comités, en zijn medewerking aan het in 2015 ingestelde platform Actie Solidariteit blijkt de wil van de Raad om nog meer te investeren in zijn opdracht betreffende de deelname aan het middenveld, zoals deze naar voren komt in het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD) (**Deel III**). Tevens is de Raad nauw blijven samenwerken met het Belgian Disability Forum (BDF), door meerdere internationale vergaderingen bij te wonen.

De leden van de Raad hebben heel wat tijd aan interne werkgroepen besteed, met in 2015 bijzondere aandacht voor het instellen van een nieuwe werkgroep Mantelzorgers (**Deel IV**).

In **Deel V** worden de terugkerende activiteiten gebundeld waaraan een of meerdere leden van de Raad meegewerkt hebben, en waaruit de verscheidenheid van de behandelde materies en domeinen van de Raad blijkt.

In de toekomst zal de Raad zijn belangrijkste opdracht voortzetten: advies verstrekken over elke maatregel die van invloed kan zijn op het leven van personen met een handicap en hun familie, rekening houdend met de behoeften van deze personen en met de verdediging van hun specifieke belangen. Tegelijk zal de Raad zijn rol van officieel vertegenwoordiger van het maatschappelijk middenveld nog beter trachten te vervullen.

Tot slot wil ik de leden van het secretariaat en de collega's van het bureau en de plenaire vergadering van harte bedanken voor het uitstekende werk dat zij het afgelopen jaar hebben geleverd.

Gisèle MARLIÈRE
Voorzitster

De NHRPH in cijfers

34

In 2015 heeft de Raad aanzienlijk meer adviezen verstrekt: 62 % meer dan in 2014.

2/3 van de adviezen werd uitgebracht op verzoek, in tegenstelling tot de situatie in 2014.

> 115

Of het nu de plenaire vergadering, bureauvergadering of deelname aan interne of externe werkgroepen betreft: de leden van de Raad namen in 2015 aan meer dan 115 vergaderingen deel. Goed voor gemiddeld 9 vergaderingen per maand!

7370

bezoekers op de website van de Raad in 2015, wat neerkomt op een stijging van 33 % in vergelijking met 2014. Dit is gedeeltelijk te wijten aan het activeren van de rubriek Members only.

7

medewerkers van het secretariaat die instaan voor het dagelijks beheer en de opvolging van de dossiers die door de Raad en het Belgian Disability Forum (BDF) behandeld worden.

1.678.627

personen met een handicap in België die de Raad dagelijks officieel vertegenwoordigt, en dit volgens de Wereldgezondheidsorganisatie, die het aantal personen met een handicap op ongeveer 15 % van de bevolking schat.

20

De Raad bestaat uit 20 leden die voor een hernieuwbaar mandaat van 6 jaar aangesteld worden: personen met een handicap, vertegenwoordigers van personen met een handicap of experts inzake handicap.

1973

De elektronische nieuwsbrief van de Raad werd maandelijks verstuurd naar meer dan 1900 Waalse, Vlaamse, Brusselse en buitenlandse abonnees.

Deel I

Werking van de Raad

1. Opdracht

De algemene opdracht van de Raad werd vastgelegd bij het koninklijk besluit van 9 juli 1981 (*BS 12/08/1981*) tot oprichting van de Raad. Deze belast de Raad met het onderzoek van alle problemen inzake personen met een handicap die overeenkomstig de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen tot de nationale bevoegdheid behoren.

Om deze ruim omschreven taak tot een goed einde te brengen, mag de Raad onder meer adviezen verstrekken en voorstellen doen, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de betrokken ministers (*cf. Deel II. Adviezen van de Raad*).

Concreet verklaart de Raad zich bevoegd voor alle federale materies die een rechtstreekse of onrechtstreekse weerslag hebben op het leven van personen met een handicap en hun familie. Op basis van de beginselen van het in 2009 door België bekrachtigde Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap omschrijft de Raad zich als enig officieel representatief orgaan van het middenveld op federaal niveau.

2. Organisatie

De Raad telt drie permanente beheersorganen: de plenaire vergadering, het bureau en het secretariaat.

Om bepaalde thema's grondiger te onderzoeken, kunnen ook interne werkgroepen opgericht worden, bestaande uit leden en eventueel experts op het onderzochte domein (*cf. Deel IV: Interne werkgroepen*).

De **plenaire vergadering** bestaat uit alle leden van de Raad en de vertegenwoordigers van de Eerste Minister en de ministers die bevoegd zijn voor begroting, arbeid en sociaal overleg. Regelmatig worden bijvoorbeeld experts of parlementsleden uitgenodigd om een bepaalde problematiek op de plenaire vergadering toe te lichten.

Gewoonlijk komt de plenaire vergadering een keer per maand samen, maar niet in juli en augustus.

In de plenaire vergaderingen nemen de leden beslissingen over te verstrekken adviezen, acties die ondernomen moeten worden, op te richten interne werkgroepen, de samenwerking met externe werkgroepen of de deelname eraan. De Raad keurt er ontwerpen van advies goed en neemt een standpunt in over elk dossier of vraagstuk dat verband houdt met de situatie van personen met een handicap en tot de federale bevoegdheid behoort.

Na elke plenaire vergadering publiceert de Raad een elektronische nieuwsbrief met een beknopte weergave van de belangrijkste agendapunten (*cf. Bijlage I*).

Het **bureau** bestaat uit de voorzitter en drie ondervoorzitters. In voorkomend geval wordt de vertegenwoordiger van de toezichthoudende minister uitgenodigd op de vergaderingen.

Het bureau vergadert telkens wanneer de goede werking van de Raad dit vereist of op verzoek van de voorzitter. Gezien de huidige werklast is minstens een maandelijks vergadering noodzakelijk. Deze vindt doorgaans voor de plenaire vergadering plaats.

Het bureau heeft als taak de werkzaamheden van de NHRPH voor te bereiden en te coördineren. Zo stelt het bureau de agenda op voor de volgende plenaire vergadering.

Het **secretariaat** wordt verzorgd door de Directie-generaal Personen met een handicap van de Federale Overheidsdienst (FOD) Sociale Zekerheid. Zeven personeelsleden zijn uitsluitend belast met de dagelijkse werking van de Raad en van het Belgian Disability Forum (BDF). Zij staan onder meer in voor het voorbereidende werk voor de vergaderingen en de adviezen, documentenonderzoek, de logistieke organisatie van de vergaderingen, de verspreiding van documenten en informatie, het opstellen van verslagen en andere documenten, de opvolging van de correspondentie, het bijhouden van de website, ...

3. Samenstelling

De **plenaire vergadering** bestaat uit twintig leden die door de Koning benoemd worden voor een hernieuwbare termijn van 6 jaar. Zij worden aangewezen als expert op het vlak van handicap op grond van hun maatschappelijke of wetenschappelijke activiteiten of als lid van een vereniging of organisatie voor personen met een handicap. Het mandaat van de leden overstijgt hun persoonlijke ervaring, hun handicap(s) en/of hun specialisatie: de leden vertegenwoordigen alle personen met een handicap.

De lijst van de leden, hun titels en functies is terug te vinden in *Bijlage II* van dit verslag.

In 2015 bestond het **bureau** uit volgende leden:

- Voorzitster: Mevrouw Gisèle MARLIÈRE
- Ondervoorzitters: Mevrouw Ingrid BORRE
Mevrouw Emilie DE SMET
Mevrouw Marieken ENGELEN

De heer Daniel TRESEGNIE (FR), adviseur-generaal, staat in voor de coördinatie van het **secretariaat**, dat bestaat uit:

- Véronique DUCHENNE (FR), attaché;
- Benjamin LAUREYS (NL), attaché;
- Robert LAVAL (FR), adjunct-technicus;
- Olivier MAGRITTE (FR), attaché;
- Annick RAMBOUX (FR), attaché;
- Nathalie SCHMITT (FR), adviseur.

4. Vergaderingen

In 2015 waren er **41** interne vergaderingen van de Raad:

Type vergadering	Aantal	Data
<i>Plenaire vergadering</i>	10	19 januari, 16 februari, 16 maart, 20 april, 18 mei, 15 juni, 21 september, 19 oktober, 16 november, 21 december
<i>Bureau</i>	12	5 januari, 2 februari, 2 maart, 13 april, 4 mei, 27 mei, 6 juli, 3 augustus, 7 september, 5 oktober, 9 november, 7 december
<i>Werkgroep Mantelzorgers</i>	4	29 juni, 18 augustus, 7 en 29 september
<i>Werkgroep Toegankelijkheid-Mobiliteit</i>	4	16 februari, 20 april, 19 oktober, 21 december
<i>Werkgroep Tewerkstelling</i>	4	19 januari, 16 maart, 18 mei, 16 november
<i>Werkgroep Ethiek</i>	7	16 februari, 20 april, 5 en 13 mei, 9 juni, 19 oktober, 21 december
Totaal	41	

Verschillende leden van de Raad namen ook deel aan meer dan **70** 'externe' vergaderingen (*cf. Deel III. Deelname aan het middenveld, samenwerking en vertegenwoordiging*).

Type vergadering	Aantal	Data
<i>Gemeenschappelijk bureau Raad en BDF</i>	4	19 januari, 16 maart, 18 mei, 16 november
<i>Bureau en Interfederaal Gelijkheidscentrum¹</i>	1	25 november
<i>Bureau en coördinatiemechanisme UNCRPD</i>	1	3 augustus
<i>Samenwerking Beleidscellen</i>	8	18 en 26 februari, 2 april, 13 mei, 4 juni, 28 september, 9 en 16 december
<i>Begeleidingscommissie 'Medische evaluatie'</i>	2	29 januari, 3 juli
<i>Begeleidingscommissie 'Onafhankelijk mechanisme'</i>	6	21 januari, 18 maart, 20 mei, 1 juli, 23 september, 25 november
<i>Begeleidingscommissie voor de aanwerving</i>	4	2 maart, 7 september, 19 oktober, 15 december

¹ Andere benaming: UNIA vanaf februari 2016

<i>van personen met een handicap in het federaal openbaar ambt (BCAPH)</i>		
<i>Technische Raad voor rolstoelen</i>	10	20 januari, 24 februari, 17 maart, 21 april, 19 mei, 16 juni, 15 september, 20 oktober, 17 november, 15 december
<i>Werkgroep Luchthavens</i>	5	27 januari, 1 april, 23 juni, 29 september, 1 december
<i>Werkgroep NMBS</i>	4	5 maart, 4 juni, 3 september, 3 december
<i>Platform Actie Solidariteit</i>	3	24 november, 9 en 18 december
<i>Platform van de adviesraden</i>	4	13 maart, 19 juni, 11 september, 11 december
<i>Platform Armoede</i>	5	15 januari, 25 februari, 21 mei, 10 september, 2 december
<i>Bilaterale ontmoetingen regeringsleden</i> -	9	14 januari, 4 en 6 februari, 2 en 16 maart, 15 april, 5 en 20 mei, 11 december
<i>Steunpunt tot bestrijding van armoede</i>	4	25 juni, 6 en 29 oktober, 17 november
Totaal	70	

5. Lokalen en logistiek

Vanuit administratief oogpunt is de NHRPH ondergebracht bij de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Personen met een handicap.

Het secretariaat bevindt zich in het Administratief Centrum Kruidtuin, Finance Tower, Kruidtuinlaan 50, bus 150 in 1000 Brussel.

De FOD zorgt voor de logistieke ondersteuning van de Raad: vergaderzalen, vertaaldienst, tolkdienst, reproductie van documenten, catering, ...

De werkingskosten van de Raad zijn ten laste van de FOD Sociale Zekerheid en worden op begrotingsartikel 24.55.21121101 geboekt: in 2015 werd € 14.000 betaald aan zitpenningen en verplaatsingskosten van de leden, alsook aan catering (drank en broodjes), € 25.000 aan tolken, en € 3.000 aan onderhoud en labeling van de website.

Deel II

Adviezen van de Raad

De Raad is in de eerste plaats een adviesinstantie. Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen enerzijds de verplichting om de Raad te raadplegen met betrekking tot elk ontwerp van koninklijk besluit in uitvoering van artikel 20 van de wet van 27 februari 1987 over personen met een handicap. In dit geval moet de minister bevoegd voor de tegemoetkomingen voor personen met een handicap het advies van de Raad vragen. Anderzijds formuleert de Raad op eigen initiatief of op verzoek van andere ministers adviezen over iedere federale materie die gevolgen kan hebben voor personen met een handicap.

De adviezen van de Raad zijn niet bindend. Wel genieten zij een brede verspreiding: ze worden naar 1900 abonnees van de nieuwsbrief verstuurd en kunnen integraal geraadpleegd worden op de website <http://ph.belgium.be>, onder de rubriek 'ADVIEZEN'.

In het algemeen komen er weinig of geen reacties op de adviezen, en zelfs maar zelden een ontvangstbevestiging.

In 2015 verstrekke de Raad **34 adviezen, 62 %** meer dan vorig jaar. Vier adviezen hebben betrekking op de tegemoetkomingen voor personen met een handicap.

1. Verplichte adviezen verstrekt bij toepassing van de wet van 27 februari 1987

- Advies nr. 2015-07 over de welvaartsaanpassing van de tegemoetkomingen aan personen met een handicap
- Advies nr. 2015-25 over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende een wijziging van het koninklijk besluit van 5 maart 1990 inzake de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden wat betreft de aanpassing van de inkomensbovengrenzen
- Advies nr. 2015-26 over een ontwerp van besluit van de regering van de Duitstalige Gemeenschap betreffende een wijziging van het koninklijk besluit van 5 maart 1990 inzake de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden, wat betreft de aanpassing van de inkomensbovengrenzen
- Advies nr. 2015-33 over twee voorstellen tot wijziging van de wetgeving inzake de tegemoetkomingen aan personen met een handicap

Het eerste voorstel was bedoeld om te voorkomen dat de inkomensvervangende tegemoetkoming voor eenzelfde periode gecumuleerd wordt met het leefloon of de inkomensgarantie voor ouderen (IGO). De Raad heeft een ongunstig advies gegeven omdat de huidige cumulatierregels reeds volstaan en omdat cumulatie in bepaalde gevallen gerechtvaardigd is voor personen in grote nood. Het tweede voorstel beoogde een gegarandeerd leefloon voor personen met een handicap die actief zijn op de arbeidsmarkt, maar de pech hebben het een bepaalde periode wat moeilijker te hebben en hierdoor minder inkomsten uit arbeid weten te halen en bijgevolg meer vervangingsinkomsten hebben. De Raad geeft een gunstig

advies voor dit voorstel en wijst op het belang van een stabiel inkomen voor personen met een handicap, los van hun beroepssituatie.

2. Andere adviezen

Daarnaast heeft de Raad in 2015 **19 verzoeken tot advies** ontvangen (63 %), waarvan een derde op verzoek van de Staatssecretaris voor Personen met een beperking. Overigens heeft de Raad **11 adviezen op eigen initiatief** verstrekt (37 %).

- Advies nr. 2015-01 over de voortgangsstaat van het project "nood-sms" betreffende de toegang tot de hulpdiensten via een elektronisch tekstbericht (sms) voor doven, slechtzienden en spraakgestoorden
- Advies nr. 2015-02 met betrekking tot de ontwerpnota van de Staatssecretaris voor Personen met een beperking voor de Ministerraad over de uitvoering van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap

Om handistreaming te concretiseren en de betrokkenheid en samenwerking met het maatschappelijk middenveld bij het uitstippelen van de beleidsmaatregelen te ondersteunen, vroeg de Staatssecretaris de regering aanspreekpunten handicap in de federale overheidsdiensten en Beleidscellen aan te stellen, handistreaming op te nemen in alle bestuursovereenkomsten met de federale departementen, en tot slot de Raad bij de besluitvorming te betrekken. De Raad wees op de gebreken op het vlak van de uitvoering van handistreaming en de aanspreekpunten handicap van de voorbije jaren: de Raad onderstreepte in het bijzonder het ontbreken van een visie, een actieplan en concrete maatregelen, en wees op het feit dat hij vaak niet of te laat geraadpleegd werd. Hij wees nogmaals op de absolute noodzaak om de ontwikkelde tools regelmatig te evalueren.

- Advies nr. 2015-03 over de afschaffing van de inschakelingsuitkeringen

De beroepsinschakelingsuitkering, die op basis van de studies toegekend wordt aan werkzoekenden die niet of niet lang genoeg gewerkt hebben om recht te hebben op werkloosheidsuitkeringen, wordt toegekend voor een periode van maximaal 36 maanden. Deze maatregel is op 1 januari 2015 in werking getreden. In het laatste kwartaal van 2014 heeft de Raad in verschillende adviezen zijn ongerustheid uitgedrukt over de starheid van de betrokken administraties en het gebrek aan overleg tussen de overheidsniveaus. De Raad stelde voor de wetgeving aan te passen en de inwerkingtreding van deze maatregel uit te stellen. Dit voorstel werd gevolgd en de maatregel werd twee maanden uitgesteld. Voorts vestigde de Raad de aandacht van de verantwoordelijken van de administraties op

de interpretatie van het begrip verdienvermogen door de RVA, wat aanleiding gaf tot kennelijk bevredigende uitwisselingen.

- Advies nr. 2015-04 over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van artikelen 63, 114 en 116 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot herstel van artikelen 90 en 125 in hetzelfde besluit in het kader van de mantelzorger
- Advies nr. 2015-23 over een ontwerp van koninklijk besluit houdende toekenning van een uitkering ten voordele van de zelfstandige die zijn beroepsactiviteit tijdelijk onderbreekt om te zorgen voor een persoon
- Advies nr. 2015-31 over het ontwerp van wijziging van de wet van 12 mei 2014 betreffende de erkenning van de mantelzorger die een persoon met een grote zorgbehoefte bijstaat en het koninklijk besluit tot uitvoering van de wet van 12 mei 2014

De Minister van Werk heeft een nieuwe bepaling ingevoerd om werkzoekenden die het op sociaal en familiaal vlak moeilijk hebben, de mogelijkheid te bieden een uitzondering aan te vragen en voorlopig vrijgesteld te worden van de verplichting inzake beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt, met behoud van een beperkte werkloosheidsuitkering. De Minister van Zelfstandigen heeft een bepaling ingevoerd om een tijdelijke uitkering toe te kennen aan zelfstandigen die hun activiteit onderbreken om te zorgen voor een familielid dat zwaar gehandicapt of ernstig ziek is. De Raad wees nogmaals op de essentiële rol van mantelzorgers: zonder mantelzorgers in het dagelijkse leven zou het socialezekerheids- en socialebeschermingsstelsel niet volstaan voor de noden van de zieken of personen met een handicap. De Raad betreurt dat de maatregel het toepassingsgebied beperkt tot een aantal mantelzorgers voor kinderen of volwassenen met een handicap.

Algemeen heeft de Raad gewezen op de absolute noodzaak om een kader van sociale rechten uit te werken voor deze mantelzorgers, zodat zij zelf niet uitgesloten worden van de socialezekerheidsstelsels en in de armoede terechtkomen.

- Advies nr. 2015-05 over het basisontwerp van de nieuwe stationsloketten
- Advies nr. 2015-06 over het verminderende assistentieaanbod in stations en treinhalttes
- Advies nr. 2015-08 over het vijfjaarlijks actiekader post-2015 van de Raad van Europa voor personen met een handicap
- Advies nr. 2015-09 over de aanpassing van het KB van 6 oktober 2005 houdende diverse maatregelen met betrekking tot de vergelijkende aanwervingsselectie en met betrekking tot de stage
- Advies nr. 2015-10 over het ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 153 van de programmawet van 19 december 2014

- Advies nr. 2015-32 over het koninklijk besluit tot invoeging van twee nieuwe artikelen, 215octies en 215novies, in het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 – aanbod van een plan voor sociaal-professionele re-integratie

De Raad verheugde zich over de principes van deze begeleidingsmaatregel voor arbeidsongeschikte werknemers en met het feit dat voor hun arbeidsmogelijkheden rekening gehouden wordt met hun resterende capaciteiten. Hij heeft evenwel ernstige bedenkingen bij de werkelijke middelen die ingezet zullen worden voor de concrete uitvoering van het ambitieuze beroepsherinschakelingsplan. De Raad vindt de wettekst niet ver genoeg gaan op het vlak van concepten, draagwijdte en juridische gevolgen van het nieuwe instrument. Zijn twijfels werden bovendien versterkt door de vage bepalingen en het ontbreken van een exacte rolbeschrijving van de betrokkenen. Hij heeft meer bepaald gevraagd dat het corpus zelf van het koninklijk besluit voorziet in de functie Disability Manager en de definitie van de rollen en verantwoordelijkheden van de betrokkenen, maar ook de definitie van het begrip "resterende capaciteiten" van de persoon die zich verder bekwaamd heeft, maar geen nieuw werk heeft kunnen krijgen/behouden, de criteria voor de herevaluatie, een periode waarin de werknemer die een werkzaamheid hervat en enige tijd later opgeeft, beschermd wordt door het RIZIV, een evaluatie van het systeem een jaar nadat het in werking getreden is, en tot slot de juridische gevolgen bij niet aanvaarden van het begeleidingstraject. Naast deze hervorming vraagt de Raad een volledige en gelijktijdige herziening van de opdrachten en taken van de adviserend geneesheren en arbeidsgeneesheren, en van de verplichtingen van de werkgever op het vlak van middelen en doelstellingen inzake werkhervatting, inclusief een herziening van de arbeidswet om werkgevers ertoe te verplichten een begeleidingsplan uit te werken voor elke werknemer die het werk wil hervatten.

- Advies nr. 2015-11 over het ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van de samenstelling, de werking en de zetel van het Nationaal College voor socialeverzekeringsgeneeskunde inzake arbeidsongeschiktheid
- Advies nr. 2015-12 over het ministerieel besluit van 26 november 1991 houdende de toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering, criteria van de passende dienstbetrekking, artikelen 22 tot 32quater
- Advies nr. 2015-13 inzake de wijziging van artikel 1, 1° van het koninklijk besluit van 6 oktober 2005 houdende diverse maatregelen met betrekking tot de vergelijkende aanwervingsprocedure en met betrekking tot de stage
- Advies nr. 2015-14 over het Justitieplan 2015 van de Minister van Justitie, de heer Koen Geens

De Raad verheugde zich erover dat de Minister van Justitie vanaf het begin van de zittingsperiode een reeks concrete voorstellen en maatregelen samengebracht heeft in een duidelijk en concreet plan om het debat over de door te voeren hervormingen bij Justitie met de regering, het Parlement en alle actoren van justitie op gang te brengen. De Raad wenste snel proactief betrokken te worden bij de uitvoering van dit Justitieplan. De Raad was vooral verheugd over de voorgestelde maatregelen voor geïnterneerden. Het is een noodzakelijke stap vooruit, die gezien het nijpende probleem van de overbevolking evenwel niet volstaat. De Raad wenste ook betrokken te worden bij het opstellen van het algemene gezondheidsplan voor het organiseren van geneeskundige verzorging voor gedetineerden en geïnterneerden. De Raad betreurde evenwel dat in het Justitieplan, dat de materiële infrastructuur van Justitie in de rechtsorde en de penitentiaire inrichtingen behandelt, nergens iets gezegd wordt over de fysieke toegankelijkheid van deze gebouwen. Ook gaat geen enkele maatregel concreet over het begrip 'universele toegankelijkheid' (documenten, procedures, ...).

- Advies nr. 2015-15 over het voorstel tot herziening van de Grondwet om bij titel II van de Grondwet een nieuw artikel 22ter in te voegen dat de personen met een handicap het genot van aangepaste maatregelen moet waarborgen die hen zelfstandigheid en culturele, maatschappelijke en professionele integratie verzekeren
- Advies nr. 2015-16 over de werken in station Brussel-Schuman
- Advies nr. 2015-17 betreffende het Nationaal Hervormingsprogramma (NHP) 2015 en het Nationaal Sociaal Rapport (NSR) 2015

Het NHP 2015 beantwoordt voornamelijk aan de volgende aanbevelingen: hervorming van het fiscaal stelsel, hervorming van de arbeidsmarkt, acties met betrekking tot de concurrentiekracht, acties betreffende de uitstoot van broeikasgassen. Het NSR 2015 omvat maatregelen op het vlak van sociale insluiting, pensioenen, volksgezondheid, sociale bescherming en langdurige zorg. De Raad is verwonderd over de nagenoeg totale afwezigheid van antwoorden op de uitdagingen inzake de insluiting van personen met een handicap in alle domeinen van het leven. De Raad heeft eraan herinnerd dat België het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap heeft bekrachtigd en zich aldus heeft geëngageerd om dit Verdrag concreet uit te voeren. België is ook verplicht in te gaan op de aanbevelingen van het Comité van experts bij de VN. De Raad heeft dan ook gevraagd een actieplan Handicap op te stellen. De Raad heeft ook specifiekere aanbevelingen inzake onderwijs, werkgelegenheid, ... voorgelegd, en herinnerd aan de doelstelling van België in 2010 om 380.000 personen tegen 2020 uit de armoede te helpen, terwijl anno 2015 blijkt dat bijna 100.000 nieuwe mensen in armoede verzeild zijn.

- Advies nr. 2015-18 over artikel 158 van de programmawet van 19 december 2014, in voege sedert 1 januari 2015

- Advies nr. 2015-19 over het actieplan Handicap

De Staatssecretaris heeft de Raad een aantal werkdocumenten voorgesteld om het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap gemakkelijker te kunnen uitvoeren. Volgens de Raad leidt deze werkmethode op lange termijn beslist tot serieus en gestructureerd werk, maar tot zijn grote ontgoocheling is het geen echt actieplan Handicap.

- Advies nr. 2015-20 over het algemene parkeerbeleid binnen het kader van het beleid voor personen met een handicap

Net als in veel andere landen geldt in België dat de personen met een handicap die in het bezit zijn van een parkeerkaart voor personen met een handicap, mogen parkeren op de voorbehouden plaatsen, aangeduid met het internationaal symbool voor de personen met een handicap (witte rolstoel op blauwe achtergrond) op de grond of op een verkeersbord, en in de blauwe zone, op voorwaarde dat ze hun parkeerkaart zichtbaar achter hun voorruit plaatsen. Toch dringen zich al jaren een aantal problemen en aandachtspunten op, gaande van een ontoereikend aantal beschikbare voorbehouden plaatsen over het juiste gebruik van de kaart tot de controle op dit gebruik en – helaas – soms ook misbruik. Op vraag van de Staatssecretaris voor Personen met een beperking stelde de Raad een algemeen advies op over het parkeerbeleid voor personen met een handicap in België. Daarin zette de Raad zijn visie uiteen op de verschillende aspecten van de problematiek. De Raad hamert daarbij o.a. op de noodzaak van controle op het correcte gebruik van de parkeerkaart en van de voorbehouden plaatsen, op de wenselijkheid van een algemeen parkeerbeleid (en niet – zoals nu – een beleid dat verschilt van gemeente tot gemeente), en op de wenselijkheid van een vlotte aanvraagprocedure voor de parkeerkaart.

- Advies nr. 2015-21 over het boordtarief bij treinreizen

Wie sinds 1 februari 2015 de trein neemt zonder geldig vervoersbewijs, moet een ticket op de trein kopen bij de treinbegeleider. Dit 'boordtarief' is steeds €7 duurder dan hetzelfde vervoersbewijs dat vooraf zou zijn gekocht. Ook wie voor het instappen aan de treinbegeleider meedeelt dat hij of zij nog geen vervoersbewijs heeft, zal het volle boordtarief moeten betalen. Dat geldt zonder onderscheid voor iedereen, ook wanneer de loketten gesloten zijn. De NMBS redeneert dat er voldoende alternatieven voorhanden zijn voor de loketten, namelijk de verdeelautomaten en de verkoop online vooraf, om het duurdere boordtarief te vermijden. De NHRPH kan niet akkoord gaan met het absolute karakter van deze procedure. Bepaalde groepen van mensen hebben in de praktijk die keuzemogelijkheden niet. De NHRPH denkt daarbij o.a. aan ouderen, personen met een verstandelijke handicap, enz. voor wie de digitale kloof heel reëel is, zoals blijkt uit meerdere meldingen uit het middenveld. Ook de automaten zijn en blijven onvoldoende toegankelijk voor bepaalde groepen, ondanks het bestaan van een hotline voor directe telefonische assistentie aan de automaat.

Op grond van de anti-discriminatiewet van 10 mei 2007 en het VN-verdrag inzake de rechten van de personen met een handicap vraagt de NHRPH de invoering van redelijke aanpassingen die het de doelgroep mogelijk maken zelfstandig te reizen. Een mogelijke oplossing is een speciale persoonlijke kaart voor de doelgroep.

- Advies nr. 2015-22 over het sociale tarief voor internet, vaste en mobiele telefonie

De Raad wees nogmaals erop dat bepaalde reglementaire voorschriften niet afgestemd zijn op de behoeften van personen met een handicap: de Raad is voorstander van een sociaal tarief voor internet en vaste en mobiele telefonie voor personen met een handicap, teneinde hun inclusie en deelname aan de maatschappij te waarborgen.

- Advies nr. 2015-24 over het opstellen van een koninklijk besluit in uitvoering van artikel 492/5 van het Burgerlijk Wetboek
- Advies nr. 2015-27 over het voorstel tot vermindering van de reservatietermijn voor assistentie in 18 stations

Personen met een beperkte mobiliteit kunnen voor hun treinreizen gratis assistentie aanvragen in 131² stations. Als ze zeker wilden zijn van assistentie, moesten ze die tot voor kort altijd minimaal 24 uur op voorhand aanvragen.

De Raad strijdt al jaren tegen deze regel, want de Raad vindt een termijn van 24 uur onnodig lang. Bovendien verhindert de regel dat personen met een beperkte mobiliteit even vrij kunnen reizen als anderen. Een spontane uitstap bij mooi weer? Een familielid dat plots ziek wordt? Een vergadering die wordt vervroegd? Jammer, maar de assistentie kan niet worden gegarandeerd ...

In de tweede helft van 2015 kondigde de NMBS aan om de reservatietermijn in een aantal gevallen te verminderen naar minimum 3 uur op voorhand onder de volgende voorwaarden:

- *De reis moet zonder overstap gebeuren.*
- *Zowel begin- als eindbestemming staan op de volgende lijst van 18 stations: Antwerpen-Centraal, Brugge, Brussel-Centraal, Brussel-Noord, Brussel-Zuid, Charleroi-Sud, Denderleeuw, Dendermonde, Gent-Sint-Pieters, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Liège-Guillemins, Mechelen, Mons, Namur, Oostende en Sint-Niklaas.*
- *Assistentie moet minimum 3 uur op voorhand telefonisch worden aangevraagd bij het Contact Center, en dit tijdens de openingsuren van het Contact Center (van 7 tot 21.30 uur, 7 dagen op 7).*

De Raad beschouwt deze aanpassing als een eerste stap, maar betreurt dat de versoepeling enkel geldt voor reizen tussen de 18 stations uit de lijst en dat reizen met overstap ook niet in aanmerking komen voor een reservatie van minimum 3 uur op voorhand. Ook het feit dat de versoepelde regel enkel wordt toegepast na telefonische aanvraag is

---

² Aantal stations op het moment van publicatie van dit activiteitenverslag. Voor de actuele toestand verwijzen we naar de website van de NMBS.

problematisch, bijvoorbeeld voor mensen met auditieve of spraakproblemen. Die voorwaarden hollen de versoepeling deels uit. De Raad blijft rekenen op een snelle stapsgewijze vermindering en uiteindelijk afschaffing van de reservatietermijn.

- Advies nr. 2015-28 over de toegankelijkheid van websites

De Raad wees op het belang van de informatie- en communicatietechnologieën (ICT) in de huidige maatschappij. De Raad benadrukte dat de federale websites niet toegankelijk genoeg zijn om alle burgers gelijke toegang te verschaffen tot de informatie en functionaliteiten op het web. Hij heeft de minister die bevoegd is voor de Digitale Agenda, verzocht het begrip toegankelijkheid van de ICT op te nemen in het plan Digital Belgium, rekening te houden met de specifieke behoeften van alle personen met een handicap, en dit alles in een wet betreffende de toegankelijkheid van het web te gieten.

- Advies nr. 2015-29 over de aanpassingen aan het station van Leuven
- Advies nr. 2015-30 over de toekomstige beheerscontracten van de NMBS-Group

In afwachting van de nieuwe beheerscontracten van de NMBS stelde de Raad een advies op met 7 prioriteiten voor het Belgische spoorverkeer waaraan de NMBS en de overheid aandacht moeten besteden:

- *budget: niet besparen ten koste van de personen met een beperkte mobiliteit, want zij zijn meer dan anderen aangewezen op het openbaar vervoer;*
- *toegankelijkheid: volledige toegankelijkheid voor iedereen, ongeacht het type van handicap;*
- *communicatie: toegankelijke, begrijpelijke en actuele informatie voor iedereen, dus via verschillende kanalen, zowel visueel als auditief, in treinen, stations, op perrons en op het internet;*
- *boordtarief: sinds 1 februari 2015 is bij het Belgische spoorverkeer het zogenaamde boordtarief van kracht. Wie de trein neemt zonder geldig vervoersbewijs, moet een ticket op de trein kopen bij de treinbegeleider. Dit 'boordtarief' is steeds € 7 duurder dan hetzelfde vervoersbewijs dat vooraf zou zijn gekocht. De Raad wil dat personen met een handicap voor wie de alternatieven voor aankoop aan het loket onvoldoende toegankelijk zijn, ook op de trein nog een ticket kunnen kopen zonder een supplement te moeten betalen;*
- *uniformiteit: de infrastructuur en het rollend materieel bij de NMBS zijn erg divers. Momenteel zijn er bijvoorbeeld 3 verschillende perronhoogtes, wat de constructie van volledig toegankelijke treinstellen in de weg staat;*
- *Revalor: deze uitgebreide technische handleiding voor een toegankelijk spoorverkeer is aan een update toe;*
- *sensibilisering van publiek en personeel voor de problematiek van de handicap.*

- Advies nr. 2015-34 over het ontwerpdocument "Verplichtingen en aanbevelingen PBM"

Deel III

Deelname aan het middenveld, samenwerking en vertegenwoordiging

De Raad heeft zich weten te profileren als een belangrijke actor in het maatschappelijk middenveld: een orgaan waarbinnen overheden en personen met een handicap elkaar ontmoeten. Dankzij regelmatige contacten met verschillende actoren (Beleidscellen, Directie-generaal Personen met een handicap, NMBS, ...) slaagt de Raad erin de juiste personen samen te brengen, problemen aan bod te laten komen, oplossingen voor te stellen en bij te dragen tot de politieke besluitvorming.

De Raad wordt regelmatig door verschillende actoren op het terrein gevraagd samen te werken, hetzij als partner aan specifieke projecten, hetzij als professional inzake handicap aan verschillende comités en/of externe werkgroepen.

Daarnaast is de Raad vertegenwoordigd bij tal van instanties, al dan niet in geïnstitutionaliseerde vorm.

1. Deelname aan het middenveld

Artikel 4.3 van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (UNCPRD) bepaalt: "*Bij de ontwikkeling en tenuitvoerlegging van wetgeving en beleid tot uitvoering van dit Verdrag en bij andere besluitvormingsprocessen betreffende aangelegenheden die betrekking hebben op personen met een handicap, **plegen de Staten die Partij zijn nauw overleg met personen met een handicap, met inbegrip van kinderen met een handicap, en betrekken hen daar via hun representatieve organisaties actief bij***".

Op zijn zitting van 27 maart 2015 heeft de Ministerraad akte genomen van de nota van 26 maart 2015 over het uitvoeren van het genoemde Verdrag in België en een eerste reeks maatregelen op dat vlak aangenomen.

Uitgangspunt voor de uitvoering van het UNCPRD op federaal niveau is het toepassen van het handistreamingbeginsel, waarbij de handicapdimensie meegenomen wordt in alle beleidsdomeinen. Om dit sensibiliseringsproces concreet te kunnen invoeren bij de administratie en de politiek, heeft de regering in haar Beleidscel een beleidsmedewerker aangewezen die moet toezien op de naleving van de handicapdimensie bij het uitwerken en uitvoeren van het beleid. De regering heeft de Staatssecretaris die bevoegd is voor het handicapbeleid, gevraagd een federaal actieplan Handistreaming met concrete acties uit te werken om de handicapdimensie te integreren in de verschillende beleidsdomeinen, meer bepaald op basis van opmerkingen en aanbevelingen van het VN-Comité. Zij zorgt ook ervoor dat de beleidsplanningsinstrumenten van de federale regering, in het bijzonder de bestuursovereenkomsten tussen de administraties en de regering, het handistreamingbeginsel naleven, en tot slot dat het maatschappelijk middenveld, meer bepaald de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap zo snel mogelijk betrokken wordt bij de beleidsinitiatieven.

1.1 Bilaterale ontmoetingen - regeringsleden

Vanaf het begin van de nieuwe zittingsperiode heeft de Raad het initiatief tot bilaterale ontmoetingen met de leden van de nieuwe regering genomen met het oog op een optimale samenwerking. Het was de bedoeling de opdrachten en verwachtingen van de Raad voor te stellen en een dialoog te starten over het programma van het regeerakkoord en de algemene beleidsnota. Tijdens deze ontmoetingen werden verschillende kwesties aangesneden:

- 14 januari 2015 – ontmoeting met mevrouw Elke Sleurs, Staatssecretaris voor personen met een beperking en discussie over het gebruik van het begrip "personen met een beperking" in het Nederlands, de betrokkenheid van de Raad van bij het begin van het beleidsdenkproces, het invoeren van adviesraden op alle overheidsniveaus van de Gewesten en Gemeenschappen, het verzamelen van statistische gegevens en invoeren van indicatoren, de activering en tewerkstelling van personen met een handicap en de uitdaging van de Europese mobiliteitskaart
- 4 februari 2015 - ontmoeting met de heer Kris Peeters, Minister van Werk, en discussie over de tewerkstelling in de privésector, professionele re-integratie na arbeidsongeschiktheid en het begrip "aangepaste dienstbetrekking"
- 6 februari 2015 – ontmoeting met mevrouw Maggie De Block, Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en discussie over het begrip "handistreaming", de toegang tot geneeskundige verzorging voor iedereen, het Observatorium voor de chronische ziekten, en het afstappen van het medisch model
- 2 maart 2015 – ontmoeting met de Beleidscel van de heer Charles Michel, Eerste Minister, en discussie over het naleven van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap, de noodzaak van een actieplan Handicap, het belang van het 'handistreaming'-proces en het lopende wetgevingsproces voor de situatie van de mantelzorgers
- 16 maart 2015 – ontmoeting met de Beleidscel van de Minister van Mobiliteit en discussie over het bekomen van de belofte om de termijn voor voorafgaand reserveren bij treinverplaatsingen met assistentie te verkorten, de dringende noodzaak van de mobiliteitskaart (toen *InclEUsiv Card* genoemd) en de noodzaak om bij overheidsopdrachten van bij het opstellen van de bestekken rekening te houden met de handicap
- 15 april 2015 - ontmoeting met de heer Koen Geens, Minister van Justitie, en discussie over de problematiek van internering, rechtsbescherming en de toegankelijkheid van de gebouwen en diensten van Justitie
- 5 mei 2015 – ontmoeting met de heer Willy Borsus, Minister van Maatschappelijke Integratie, en discussie over het belang van de afstemming van het werk van de Beleidscel Maatschappelijke Integratie en de Beleidscel Personen met een handicap, en de noodzaak om de armoededrempel op te trekken
- 20 mei 2015 - ontmoeting met de heer Daniel Bacquellaine, Minister van Pensioenen, en discussie over het belang van de adviserende functie, de

neutraliteit van de eindloopbaanregeling voor personen met een handicap voor de berekening van hun pensioen, en over het lage pensioen en de daaruit voortvloeiende armoede waarin veel personen met een handicap leven omdat zij hun loopbaan wegens ziekte of handicap moesten verkorten

- 11 december 2015 – ontmoeting met de heer Van Overtveldt, Minister van Financiën, en discussie over de btw-fiscaliteit over het werk van de advocaten en over de apparaten voor onder meer slechtzienden

1.2 Samenwerking met de Beleidscellen

- Samenwerking met de Beleidscel Sociale Zaken en Volksgezondheid
Tijdens de ontmoeting van 2 april 2015 heeft de Raad, vertegenwoordigd door mevrouw Gisèle Marlière, mevrouw Emilie De Smet, mevrouw Ingrid Borré en mevrouw Véronique Duchenne, de harde belofte tot een concreet gevolg voor volgende punten verkregen:
  - alle aangelegenheden met betrekking tot de geneeskundige verzorging, maar ook in het kader van inactiviteit om gezondheidsredenen hebben uiteraard betrekking op personen met een handicap;
  - de garantie op een betaalbare hoogwaardige geneeskundige verzorging;
  - het belang van compensaties en afgeleide rechten voor personen met een handicap;
  - de noodzaak om de Raad te betrekken bij de denkoefening over het Observatorium voor de chronische ziekten;
  - de noodzaak van de evaluatie van het uitvoeren van het protocol "verpleegkundige handelingen".
- Samenwerking met de Beleidscel Werk
Onmiddellijk na de bilaterale ontmoeting van het bureau met de heer Kris Peeters, Minister van Werk, op 4 februari 2015 zijn de leden van de Raad en de Beleidscel Werk op 18 en 26 februari 2015 bijeengekomen om mogelijke maatregelen op het vlak van tewerkstelling en mantelzorgers vast te leggen. In dit kader heeft de Raad adviezen 2015-03³ en 2015-12⁴ inzake tewerkstelling verstrekt en een nieuwe interne werkgroep in het leven geroepen die zich specifiek met het thema 'mantelzorgers' bezighoudt.
- Samenwerking met de Beleidscel Justitie
De Beleidscel van de Minister van Justitie heeft twee werkgroepen met experts in het leven geroepen ter voorbereiding van de koninklijke besluiten bij toepassing van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid: op 9 december 2015 hebben de vertegenwoordigers van de balie, van de

---

³ Advies nr. 2015-03 over de afschaffing van de inschakelingsuitkeringen

⁴ Advies nr. 2015-12 over het ministerieel besluit van 26 november 1991 houdende de toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering, criteria van de passende dienstbetrekking, artikelen 22 tot 32quater

vrederechters en van de Raad (mevrouw Thérèse Kempeneers-Foulon en mevrouw Nathalie Schmitt) een eerste keer vergaderd over de vergoeding van de voorlopige bewindvoerders.

Op 16 december werd een tweede keer vergaderd (de Raad werd vertegenwoordigd door mevrouw Thérèse Kempeneers-Foulon en mevrouw Véronique Duchenne), ditmaal uitsluitend over de "lijst met gezondheidstoestanden", die de Koning bij wet moet opstellen voor het beheer van goederen en om de vrederechters duidelijke en exacte medische gegevens te bezorgen zodat zij snel kunnen inschatten of iemand bescherming nodig heeft.

- Samenwerking met de Beleidscel Mobiliteit

Op 16 maart 2015 werd een delegatie van de Raad (mevrouw Gisèle Marlière en mevrouw Véronique Duchenne, de heer Pierre Gyselincx en de heer Joke Rombauts) ontvangen door vertegenwoordigers van het Kabinet van de Minister van Mobiliteit, mevrouw Galant. Op hun vraag schreef de Raad toen een synthesesnota met de actuele uitdagingen (spoorwegen en luchtverkeer) en aanbevelingen om de dienstverlening toegankelijker te maken voor personen met een handicap. Op 29/07/2015 bezorgde de Raad zijn werknoota aan het Kabinet, waarin volgende punten werden besproken: de tarifiering van parkeerplaatsen voor personen met een handicap, het TSI-PRM (nationaal railplan traject interne zorgverlening-persoenen met beperkte mobiliteit), NMBS: tarifiering en toegang voor personen met een handicap, beheerscontracten NMBS en toiletten in het vliegtuig. Het Kabinet beloofde de thema's te onderzoeken en een nieuwe ontmoeting te regelen. Wat de toiletten op vliegtuigen betreft, aanvaardden sommige maatschappijen geen rolstoel aan boord, waardoor rolstoelgebruikers zich moeilijk naar de toiletten kunnen begeven, zeker als die niet volledig toegankelijk zijn. Die zaken kunnen enkel op Europees niveau worden aangepakt.

Op 13/05/2015 organiseerde de beleidscel van het Kabinet van Minister Galant een ontmoeting met afgevaardigden van de NMBS en de Raad, vertegenwoordigd door mevrouw Thérèse Kempeneers-Foulon, mevrouw Ria Decoopman, de heer Pierre Gyselincx, de heer Benjamin Laureys, en de heer Reinhart Niesten als expert) om te praten over enkele hete hangijzers inzake het spoorverkeer in België die de NHRPH had gesignaleerd: assistentie 24 uur op voorhand aanvragen, boordtarief, toegankelijke informatie. De NMBS leek ondertussen open te staan voor een versoepeling van de aanvraagtermijn voor assistentie. Wat het boordtarief betreft, hield de NMBS rigide vast aan een boordtarief zonder uitzonderingen. De Raad meende bij sommige vertegenwoordigers van dat dossier zelfs onwil en onbegrip voor de situatie van personen op te merken. Verder deelde de NMBS mee dat ze aan betere en toegankelijker communicatie werkte: EMMA: kondigt wijzigingen aan op perrons (voor blinden en slechtzienden), geluidsbakens (voor slechthorenden), real time schermen, ... De Raad wees erop dat er veel goede toepassingen zijn (schermen, luidsprekers, geluidsbakens, ...), maar dat ze niet altijd systematisch worden aangewend, zoals bij het meedelen van wijzigingen in stations, op perrons en in de trein, zowel visueel als auditief. Deels hangt dat samen met een gebrek aan uniformiteit in de infrastructuur en het rollend materieel.

Op 28/09/2015 organiseerde de beleidscel van het Kabinet-Galant een vergadering voor alle stakeholders van de NMBS. De Raad was vertegenwoordigd door voorzitter Gisèle Marlière en de heer Benjamin Laureys (secretariaat). Minister Galant was zelf ook van de partij. Op de agenda stonden de toekomstige beheerscontracten van de NMBS. De NHRPH verdedigde daarbij 7 prioriteiten die daarna werden hernomen in advies 2015/30.

- Samenwerking met de Beleidscel Personen met een handicap

Op 9 juni 2015 heeft de Raad de Staatssecretaris belast met de Personen met een beperking ontmoet.

De Raad, vertegenwoordigd door mevrouw Gisèle Marlière, mevrouw Ingrid Borré en mevrouw Emilie De Smet, vestigde de aandacht op een groot aantal dossiers, waaronder de reorganisatie van de Directie-generaal Personen met een handicap en de overheveling van de dossiers tegemoetkomingen voor hulp aan bejaarden, de noodzaak van de hervorming van de tegemoetkomingsregeling zoals sinds 2014 door de Raad gevraagd, het oprichten van een adviesraad handicap in Vlaanderen, ondersteuning van de activering van personen met een handicap, maar ook de intrinsieke beperkingen van de persoon, de markt en de aanpak van de werkgevers, de concrete en geplande uitvoering van het UNCRPD en de concrete invoering van het mantelzorgstatuut.

- Samenwerking met de Beleidscel Personen met een handicap en de Beleidscel Mobiliteit

Tijdens de lunchmeeting op het Kabinet Sleurs van 4 juni 2015, waarop naast de Staatssecretaris ook vertegenwoordigers van de beleidscel van de Minister van Mobiliteit aanwezig waren, bespraken de aanwezigen onder meer mobiliteitsthema's die de Raad na aan het hart liggen, zoals de te lange reservatietermijn voor assistentie (in de praktijk meestal 24 uur), het boordtarief, de Europese Mobility Card, rekening houden met PBM's bij het opstellen van bestekken voor materieelaankopen en infrastructuurwerken en het betrekken van de sector en de NHRPH, ook voor opvolging en feedback. De beleidscellen hadden hier oren naar en wilden mee de kar trekken. Aan de versoepeling van de reservatietermijn van 24 uur kon op korte termijn een gevolg worden gegeven. Op deze vergadering was de Raad vertegenwoordigd door de heer Pierre Gyselinck, mevrouw Ria Decoopman, de heer Reinhart Niesten als expert, en de heer Benjamin Laureys.

- Samenwerking met de Beleidscel Personen met een handicap en de Beleidscel Gezin, Welzijn en Gezondheid van het Vlaams Gewest

De Raad wenste de invloed van de regionalisering (versnippering) van de bevoegdheden op de levenssituatie voor personen met een handicap te benadrukken. Zo hebben mevrouw Ingrid Borré, mevrouw Marieken Engelen en mevrouw Véronique Duchenne op 4 juni 2015 uitleg gegeven bij de afstemming van de inkomensvervangende tegemoetkomingen, het leefloon en de PVF (persoonsvolgende financiering) en het belang van continuïteit van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden). De discussie ging ook over de rol van de ziekenfondsen in de nieuwe constellatie en over het belang van ondersteuning van 65-plussers door middel van technische hulp. Ook de noodzaak van een adviesraad in Vlaanderen werd aangekaart. De

vertegenwoordigde Beleidscellen waren voorstander hiervan, maar wezen erop dat de beslissing ook afhangt van de Vlaamse Minister van Gelijke Kansen.

1.3 Begeleidingscommissie 'Medische evaluatie'

Ter herinnering: in de vorige zittingsperiode werd van start gegaan met een studie over de ontwikkeling van een instrument om handicapsituaties te evalueren, met de bedoeling te meten in hoeverre activiteiten en deelname door de handicap beperkt worden in de volgende domeinen: handelingen van het dagelijkse leven, instrumentele handelingen van het dagelijkse leven en integratie in het maatschappelijke leven.

Mevrouw Gisèle Marlière en mevrouw Ingrid Borré zetelen in het stuurcomité met mevrouw Véronique Duchenne.

In 2015 is het Comité twee keer bijeengekomen. Bij deze gelegenheden wees de Raad erop dat de nieuwe evaluatie een integratietegemoetkoming moet beogen die mensen in staat stelt hun behoeften op het vlak van zelfstandigheid en deelname aan de maatschappij te waarborgen ter compensatie van de handicapgebonden meerkosten en het wegvallen van een toegankelijke omgeving. De Raad is meer bepaald van mening dat:

- de kloof tussen de standaardomgeving en de reële levenssituatie van personen moet worden overbrugd; het ontwerp van het nieuwe instrument moet het ICF-concept (International Classification of Functioning), dat met externe (specifieke omgeving van die persoon) en interne (bijv. zwakbegaafdheid) obstakels rekening dient te houden, kunnen verzoenen met een keuze voor standaardisering;
- volgende paradox moet worden opgeheven: het ICF-concept als evaluatiebasis en tegelijkertijd de weigering rekening te houden met de persoonlijke omgeving;
- rekening ermee gehouden moet worden dat prothesen deelname aan de maatschappij slechts in beperkte en relatieve mate vergemakkelijken;
- men zich voor de evaluatie van de inspanningen van de persoon met een handicap en de inzet van de omgeving moet laten inspireren door de regeling van de verhoogde kinderbijslag wegens handicap;
- de samenstelling van de focusgroepen moet worden herzien: deelname van de ledenverenigingen, werkenden (die doorgaans niet zijn opgenomen in de gegevensbanken) en personen in instellingen.

1.4 Begeleidingscommissie 'Onafhankelijk mechanisme'

De Begeleidingscommissie 'Onafhankelijk mechanisme' bestaat uit 23 personen uit academische kringen (zes) en het verenigingsleven (tien), en sociale partners (zeven).

Mevrouw Gisèle Marlière, mevrouw Ingrid Borré en mevrouw Emilie De Smet vertegenwoordigen de Raad. De heer Joke Rombauts is voorzitter van de Commissie.

De Commissie staat in voor het toezicht zoals bepaald bij artikel 33.2 van het UNCRPD.

In 2015 waren er vijf vergaderingen. Dit waren telkens gelegenheden om de nieuwe interfederale structuur van het Centrum te integreren in de werkzaamheden van de Commissie en te werken aan zeer concrete dossiers. Telkens kon de Raad zijn waarden bepleiten, met enig succes:

- afronding van het beleidsplan 2015 – 2017;
- herziening van het huishoudelijk reglement van de Commissie wegens de interne organisatie en interfederalisering van het Centrum;
- aanbeveling over de activering van werklozen met een handicap;
- dossier financiering van de persoonlijke assistentie (Vlaams decreet PVF);
- toegankelijkheid van de NMBS en De Lijn;
- decreet betreffende het inclusief hoger onderwijs (Federatie Wallonië - Brussel);
- promotiecampagne voor het Verdrag;
- project Back to work van de regering: bijwerking van de aanbeveling over de herinschakeling op de arbeidsmarkt, bezorgd aan de bevoegde ministers;
- kwalitatieve analyse per soort handicap van de handicapdossiers die het Centrum in 2013 - 2014 heeft behandeld.

1.5 Platform Actie Solidariteit

Op 24 november, 9 en 18 december 2015 heeft een nieuw platform, Actie Solidariteit genoemd, vergaderd. De Raad mocht er zijn visie komen toelichten in een tijdelijke werkgroep voor het regeringsproject Back to work. De Raad, vertegenwoordigd door mevrouw Véronique Duchenne, verwees naar de adviezen die de Raad ter zake heeft verstrekt.

1.6 Belgisch Platform tegen armoede en sociale uitsluiting

Het Belgisch Platform is een van de kanalen waarlangs het maatschappelijk middenveld inspraak kan hebben in de Belgische en Europese besluitvorming inzake de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting.

In 2015 vergaderde het Platform Armoede vier keer. De Raad wordt vertegenwoordigd door mevrouw Gisèle Marlière, mevrouw Karin Rochtus, mevrouw Nathalie Bernheim, de heer Abdelkhalak Kajjal en mevrouw Véronique Duchenne.

De Raad stelde vast dat de handicap-/ziektedimensie inmiddels geïntegreerd is in de aanpak van de werkgroep voor armoedebestrijding, in concreto in de maatregelen voor tewerkstelling, toegang tot opleiding en huisvesting. De beleidsmakers van hun kant onderschatten het effect van armoede op inclusie. Ondanks de ernstige sociale crisis van 2015 in België blijven zij haperen bij het

uitvoeren van de structurele maatregelen teneinde tegen 2020 de doelstellingen te behalen die België opgelegd werden door Europa, met name 380.000 mensen uit de armoede helpen. Er zijn evenwel nieuwe mensen in de armoede verzeild geraakt, in een zeer verontrustende context: de armoede-indicator "materiële deprivatiegraad" is weer gestegen in 2014; de indicator "werkintensiteit huishoudens" stijgt in België gemiddeld sneller dan in Europa; het uitsluitingspercentage van ouderen is de voorbije tien jaar nog nooit zo laag geweest, maar dat van de jongeren gaat weer omhoog; bekijken wij tot slot de armoede volgens opleidingsniveau, dan stellen wij een sterke toename van laaggeschoolden vast: 28 %. En voor het eerst neemt armoede toe bij mensen met een middelbare opleiding, wat heel verontrustend is.

Hiermee rekening houdend, heeft de Raad duidelijk gemaakt dat beleidsmaatregelen gericht op actieve inclusie volstrekt ontoereikend zijn: er is geen werk voor iedereen en bovendien zullen heel wat zieken of personen met een handicap - die overigens slachtoffer van vooroordelen zijn - nooit "geactiveerd" kunnen worden. De Raad vraagt dat het Platform België en Europa duidelijk maakt dat een echte doelstelling gemaakt moet worden van de Europese sociale pijler, ook op het Belgische niveau. Hij vindt dat de federale regering dringend werk moet maken van een federaal armoedebestrijdingsplan; andere deelgebieden hebben dit reeds gedaan. De Raad pleit voor een nieuw nationaal plan voor de bestrijding van kinderarmoede, omdat toegang tot de juiste middelen en diensten, huisvesting en onderwijs gecoördineerde en duurzame maatregelen vereisen.

2. Samenwerking met andere instellingen

2.1 Belgian Disability Forum (BDF)

De Raad werkt regelmatig samen met het BDF om een samenhangende positie over de beweging van personen met een handicap in internationale dossiers in te nemen. Tijdens het jaar 2015 heeft de Raad aldus deelgenomen aan:

- de COORMULTI-vergadering van 7 mei 2015, over de voorbereiding van de toespraken in het kader van de Conferentie van de Staten die Partij zijn van het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, op 9, 10 en 11 juni 2015. Het BDF en de Raad hebben kunnen deelnemen aan het opstellen van de verklaring van België. Die ging over de rapportering en de presentatie ervan aan het Comité voor de rechten van personen met een handicap. Daarbij hebben ze de nadruk gelegd op het belang van de alternatieve verslagen, de armoede bij veel personen met een handicap, het belang van statistische gegevens en van een correcte definitie van handicap voor de uitwerking van een echt handicapbeleid.

Op basis van deze samenwerking hebben mevrouw Gisèle Marlière en de heer Pierre Gyselinck deel kunnen uitmaken van de officiële Belgische delegatie in New York.

- de COORMULTI-vergadering van 12 juni 2015 over de raadpleging van het maatschappelijk middenveld in het kader van het periodiek universeel onderzoek (UPR). Tijdens deze vergadering werd informatie bekomen over de inhoud van het officiële Belgische verslag. Het BDF heeft de

standpunten van de adviesraden op federaal niveau en op het niveau van de deelgebieden gecoördineerd. Deze gezamenlijke verklaring werd op 19 juni 2015 bezorgd aan het secretariaat van het Comité voor de rechten van de mens. Op basis hiervan heeft mevrouw Thérèse Kempeneers-Foulon de Belgische beweging van personen met een handicap vertegenwoordigd tijdens een vergadering georganiseerd op 15 december 2015 door UPR Info met deskundigen van de VN. Ze heeft het dagelijks leven van personen met een handicap toegelicht op het gebied van onderwijs, tewerkstelling, levensstandaard en toegankelijkheid.

- de informatievergadering over de oprichting van een Nationaal Instituut voor de Rechten van de mens, georganiseerd door de Kabinetten van Justitie en Rechten van de mens op 12 juni 2015. Er werd gepreciseerd dat dit Instituut een overkoepelend orgaan zou zijn dat de bestaande mechanismen en instituten zou coördineren en dat de leemten ervan zou opvullen. Het was de bedoeling dat dit Instituut op het einde van de regeerperiode operationeel zou zijn.

- het bezoek van de Commissaris voor de rechten van de mens van de Raad van Europa. Op 14 september 2015 heeft een gezamenlijke delegatie van het BDF en van de adviesraden de Commissaris voor de rechten van de mens van de Raad van Europa, de heer Nils Muiznieks, ontmoet in het kader van een vijfdaags bezoek aan België. De delegatie heeft de Commissaris uitgelegd op welke gebieden personen met een handicap de rechten van de mens niet kunnen laten gelden op voet van gelijkheid met alle Belgische burgers, namelijk de moeilijkheden in verband met de uitvoering van de nieuwe wet over de rechtsbescherming, de trage evolutie door de Gemeenschappen naar een echt inclusief onderwijssysteem, de moeilijkheden in de opvangsector waar het gebrek aan voorzieningen de ontwikkeling van oplossingen als alternatief voor de instelling afremt, de bijzonder pijnlijke situatie inzake internering in de psychiatrische afdelingen van de gevangenis. De heer Commissaris moet zijn opmerkingen aan de Belgische Staat overmaken.

2.2 Werkgroep NMBS

De werkgroep NMBS, die bestaat uit vertegenwoordigers van de NMBS, leden van de Raad (de heer Pierre Gyselinck - voorzitter, mevrouw Ria Decoopman, de heer Helmut Heinen, de heer Abdelkhalak Kajjal, de heer Jocke Rombauts, de heer Filip Verstraete, de heer Gerrit Willems) en toegankelijkheidsexperts (de heer Dominique Goblet, de heer Herman Janssens, de heer Reinhart Niesten, mevrouw Karin Vaesen), is in 2015 4 keer bijeengekomen. De leden en experts brengen opmerkingen, vragen en klachten van hun achterban naar de vergadering, die ze voorleggen aan vertegenwoordigers van de NMBS.

Als norm voor infrastructuur en materieel hanteert de NMBS een technische handleiding, Revalor, met instructies over materialen, dimensies, afstanden, enz. Dat document, indertijd opgesteld in samenwerking met de handicapsector (waaronder de Raad), wordt nog geregeld aangevuld. Wanneer er zich bij de planning van werken aan een station, halte of rijdend materieel een situatie

voordoet waarbij Revalor niet kan worden gevolgd, dan worden de situatie en de mogelijke oplossingen voorgelegd aan de Raad. Die formuleert dan een principiële advies. Doorgaans vraagt de Raad ook om de technische structuren inzake toegankelijkheid (CAWaB, Enter, ...) te raadplegen voor een gedetailleerde technische analyse. In 2015 vroeg de NMBS zo het advies voor werken in de stations van Brussel-Schuman (advies 2015/16) en Leuven (advies 2015/29). Er is ook gesproken over de stations van Gent-Sint-Pieters, Vilvoorde, Rixensart, Verviers, Ottignies e.a.

Een terugkerend thema is de assistentie aan personen met beperkte mobiliteit. Die is niet overal mogelijk. Het gebeurt ook dat de beloofde assistentie uitblijft of geannuleerd wordt na eerdere toezegging. De vertegenwoordigers van de Raad signaleren geregeld tekortkomingen in de bevestiging van de assistentie: te weinig info, onvoldoende toegankelijk via bepaalde kanalen enz. Ze suggereren dan ook oplossingen. De vertegenwoordigers van de NMBS geven dan commentaar of bespreken de voorstellen intern.

De NMBS vroeg ook het advies van de Raad voor het ontwerp van haar nieuwe loketten. De Raad gaf een positief advies (2015/05) betreffende het algemene ontwerp. De Raad is overigens een voorstander van bemande loketten in grote en middelgrote stations. Er moeten in ieder geval toegankelijke loketten zijn voor alle types van handicap. De Raad vroeg wel uitdrukkelijk dat de NMBS de technische structuren inzake toegankelijkheid (CAWaB, Enter, ...) raadpleegt voor een technische analyse, zeker ook omdat de loketten onderling kunnen verschillen volgens de context waarin ze terechtkomen.

2.3 Interfederaal coördinatiemechanisme

Het interfederaal coördinatiemechanisme werd opgericht om gevolg te geven aan artikel 33.1 van de UNCRPD en staat op interfederaal gebied in voor de uitvoering van het beleid voor de inclusie van personen met een handicap. De dienst is verbonden aan de FOD Sociale Zekerheid.

De dienst werd belast met het opstellen van het officieel verslag over de situatie van personen met een handicap en zorgt thans voor de uitvoering van de aanbevelingen die de deskundigen voor België hebben geformuleerd, onder andere in het vooruitzicht van het tweede verslag dat België in 2019 bij de VN zal indienen. Het mechanisme heeft aldus het handicapplan helpen opmaken, dat mevrouw Sleurs, Staatssecretaris voor Personen met een beperking, aan de Ministerraad heeft voorgelegd (zie advies van de NHRPH 2015/19, hierboven besproken).

In het kader van de uitvoering van de UNCRPD hebben bilaterale uitwisselingen plaatsgehad tussen de Raad en het coördinatiemechanisme. Het gaat niet alleen om de uitwisseling van informatie per mail, maar ook om werkvergaderingen over bepaalde onderwerpen. Op die manier krijgt het coördinatiemechanisme meer voeling met de behoeften op het terrein en de Raad een beter inzicht in de administratieve en politieke hinderpalen voor een snellere uitvoering van de UNCRPD. Een dergelijke werkvergadering werd gehouden op 19/01/2015.

Het coördinatiemechanisme heeft ook op 8 mei 2015 een informatiedag georganiseerd voor de aanspreekpunten 'handicap' in de administraties en de Beleidscellen. De Raad, vertegenwoordigd door mevrouw Emilie De Smet en mevrouw Nathalie Schmitt, heeft aan deze dag deelgenomen. Bij die gelegenheid heeft mevrouw De Smet de rol van het maatschappelijk middenveld bij de politieke besluitvorming toegelicht.

2.4 Platform van de adviesraden

Sedert enkele jaren zijn er op initiatief van de Raad regelmatige en informele uitwisselingen tussen de verschillende adviesraden. De Raad, de andere bestaande gefedereerde adviesraden en het BDF hebben nu als gewoonte bijeen te komen over thema's aangebracht door de ene of de andere, gekenmerkt door gemengde bevoegdheden en waarover meer informatie of zelfs een globale ondersteuning wenselijk is, bijvoorbeeld in geval van een politieke interpellatie.

Het platform is viermaal bijeengekomen in 2015.

Zeer uiteenlopende dossiers werden besproken: de overheveling van kinderbijslag met de nadruk op de toeslag wegens een handicap, het beheer van en de toegang tot de Europese structuurfondsen, de uitvoering van de aanbevelingen van de deskundigen van de Verenigde Naties over de rechten van personen met een handicap, het verband tussen inclusief onderwijs en armoede, de toegang tot de websites van de overheidsinstellingen, de sociale telefoontarieven, ... en daarbij nog de overheveling van bevoegdheden in het kader van de zesde staatshervorming en de ongewijzigde situatie van die deelgebieden die geen adviesraad 'personen met een handicap' hebben.

Deze vergaderingen zijn opnieuw de gelegenheid geweest om externe partners uit te nodigen (BIPT voor de sociale tarieven, "Licht en Liefde" voor het probleem van de toegankelijkheid van de websites van de overheidsinstellingen, Dr. Caloine voor de tenlasteneming van de verminderde zelfredzaamheid van kinderen met een handicap, ...), externe partners die vaak zelf vragende partij zijn voor de uitwisseling van informatie met de adviesraden.

2.5 Interfederaal Gelijkekansencentrum (thans UNIA)

In het kader van het samenwerkingsprotocol ondertekend tussen het Interfederaal Gelijkekansencentrum en de NHRPH worden onder andere participatieve werkzaamheden en wederzijds overleg over structurele dossiers gepland, waarvoor de deskundigheid van iedere structuur een meerwaarde kan bieden voor de verdediging van de rechten en belangen van personen met een handicap, evenals minstens een jaarlijkse vergadering om van gedachten te kunnen wisselen.

De jaarlijkse vergadering heeft plaatsgehad op 25 november, waarbij de volgende onderwerpen aan bod zijn gekomen:

- toegankelijkheid in de ziekenhuizen (onder andere gebarentaal)
- opvolging tewerkstellingsdossier - activering, back to work, werkgevers, huidige reglementering, ...

- opvolging UNCRPD – aanbevelingen van de deskundigen, onder andere artikel 12
- dossiers NMBS
- rol van het Centrum: artikel 33.2 UNCRPD – luik ruchtbaarheid
- thema's besproken in de Commissie van het onafhankelijk mechanisme
- tenlasteneming van de logopediekosten voor kinderen met een laag intelligentiequotiënt
- herziening van de omzendbrief van 03/04/2001 betreffende het voorbehouden van parkeerplaatsen voor personen met een handicap
- ontwerp van Europese richtlijn over de toegankelijkheid van goederen en diensten op alle levensgebieden

3. Vertegenwoordiging bij andere organen

3.1 Begeleidingscommissie voor de aanwerving van personen met een handicap in het federaal openbaar ambt (BCAPH)

Deze Commissie ziet sedert 2009 toe op het behalen van de doelstelling van 3 % personen met een handicap die moeten worden aangeworven in het federaal openbaar ambt. Mevrouw Emilie De Smet en de heer Michel Magis vertegenwoordigen de Raad bij deze Commissie die daarenboven door mevrouw De Smet wordt voorgezeten.

Ze hebben in 2015 deelgenomen aan vier vergaderingen van deze Commissie, waar de volgende werkzaamheden hebben plaatsgehad: opstellen van het verslag 2015, voorstelling van het verslag 2014 van de BCAPH aan het College van administrateurs-generaal van de ION's, denkwerk over het inschakelen van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid om het aantal ambtenaren met een handicap in het openbaar ambt te berekenen, denkwerk over de belemmeringen voor de indienstneming van personen met een handicap en over het gebruik van de dubbele aanwervingslijst bij het openbaar ambt.

3.2 Technische Raad voor rolstoelen

Dit adviesorgaan opgericht bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV speelt een rol in het kader van het beleid ten gunste van personen met een handicap: de Technische Raad kent terugbetalingen, tegemoetkomingen of hulpmiddelen toe voor rolstoelen, gekoppeld aan de tegemoetkomingen van de deelgebieden, die daarin ook zijn vertegenwoordigd. Ingevolge de zesde staatshervorming zal deze materie geleidelijk worden overgeheveld naar de deelgebieden.

De Raad wordt daarin vertegenwoordigd door twee effectieve leden (mevrouw Gisèle Marlière en mevrouw Laetitia Potestia, en later de heer Gerrit Willems die het mandaat van mevrouw Potestia overnam) en twee plaatsvervangende leden (mevrouw Ingrid Borré en de heer Abdelkhalak Kajjal). Er was telkens ten minste een van de vertegenwoordigers van de Raad aanwezig op de tien vergaderingen van deze Technische Raad in 2015.

3.3 Werkgroep Luchthavens

De PRM Workgroup, de werkgroep van Brussels Airport rond personen met een beperkte mobiliteit (PBM's), is een initiatief van de luchthaven zelf.

Vertegenwoordigers van de luchthaven die de assistentie aan PBM's verzorgen, vertegenwoordigers van luchtvaartmaatschappijen en vertegenwoordigers van het middenveld van de handicap (waaronder de Raad – de heren Stefaan Singelée, Filip Verstraete, Gerrit Willems als leden en de heer Herman Janssens en mevrouw Karin Vaesen als experts, en de heer Benjamin Laureys) ontmoeten er elkaar. Aangezien er meerdere spelers in het spel zijn (luchtvaartmaatschappij, luchthaven van vertrek, overstap en aankomst, cabinepersoneel, ...), is overleg en communicatie erg belangrijk. Zonder goede afspraken kan een persoon met een handicap hulpeloos stranden in het buitenland.

De Raad bespreekt klachten en vragen van zijn achterban. Meestal gaat dat over een beloofde assistentie die niet (volledig) werd geleverd, beschadigde rolstoelen, ongepast gedrag, boekingen die werden geweigerd wegens handicap, ... Die zaken worden dan op de werkgroep bekeken en zo nodig doorspeeld.

De vertegenwoordigers van de luchthaven die de assistentie aan PBM's verzorgen houden de deelnemers ook op de hoogte van de resultaten op het vlak van assistentie: statistieken, aantal assistentievragen, afhandelingstermijnen, type van assistentie, ... Ook nieuw materieel, opleiding voor het personeel, internationale netwerking en nieuwe diensten worden voorgesteld en eventueel gedemonstreerd.

In 2015 kwam de werkgroep 5 keer samen.

3.4 Raadgevend Comité van de treinreizigers van de NMBS

16 van de leden van het Raadgevend Comité van de treinreizigers vertegenwoordigen de treingebruikers. Eén daarvan hoort een vertegenwoordiger van de personen met beperkte mobiliteit te zijn. Toen het Comité werd vernieuwd, heeft de Raad de oproep tot kandidatuurstelling aan zijn leden bezorgd. De heer Gerrit Willems werd verkozen tot effectief lid en mevrouw Ria Decoopman tot plaatsvervangend lid. Zij houden beide organen op de hoogte van elkaars ontwikkelingen.

Deel IV

Interne werkgroepen

De interne werkgroepen worden op initiatief van de Raad opgericht. Ze hebben als opdracht krachtlijnen voor actuele thema's aan te geven, die een invloed kunnen hebben op het leven van personen met een handicap. Bij de volgende plenaire vergadering stellen ze wenselijke standpunten voor. Door het verrijken van de discussie op de plenaire vergadering, dragen ze bij tot het tot stand komen van adviezen. Ze onderzoeken specifieke thema's en vragen zo nodig om de deelname en samenwerking van technische deskundigen. De leden van deze werkgroepen komen doorgaans om de twee maanden bijeen.

1. Werkgroep Toegankelijkheid - Mobiliteit

De werkgroep Toegankelijkheid - Mobiliteit bestaat uit leden van de Raad (de heer Pierre Gyselinck - voorzitter, de heren Joke Rombauts, Stefaan Singelée, Filip Verstraete en Gerrit Willems, mevrouw Ria Decoopman) en enkele toegankelijkheidsexperten (mevrouw Christine Bourdeauducq, de heren Dominique Goblet, Herman Janssens en Reinhart Niesten, mevrouw Karin Vaesen). Deze werkgroep is viermaal samengekomen in 2015. Op de agenda komen toegankelijkheids- en mobiliteitsdossiers die door de leden of externen zijn aangebracht:

- aangepaste wagens: wagens voor personen met een handicap die het besturen van een traditionele wagen bemoeilijkt, wagens met voorzieningen voor rolstoelvervoer, getinte ruiten voor personen met een ernstige daglichtallergie, ...
- tram- en busverkeer
- luchtvaart: toegankelijke toiletten in vliegtuigen en op luchthavens, assistentie, vervoer van rolstoelen, verzekeringskwesties, ...
- parkeerbeleid
- toegankelijkheid van infrastructures: openbare gebouwen, postkantoren, scholen, hospitalen, wegen, ...
- toegankelijkheid van informatie: websites, meerdere kanalen, gebarentaal, ...
- toegankelijkheid van hulpdiensten (bijvoorbeeld: nood-sms-dienst voor personen met een auditieve of spraakhandicap)
- intermodaliteit: soepel reizen met verschillende vervoerswijzen
- ...

De werkgroep heeft ook een nieuwe positienota voorbereid inzake toegankelijkheid en mobiliteit. Deze positienota bevat de uitgangspunten, bronnen, principes, definities en standpunten van de Raad inzake toegankelijkheid en mobiliteit. Die werd op de plenaire vergadering goedgekeurd en in december 2015 gepubliceerd. Deze nota is voor de Raad een toetssteen voor al zijn stellingnames en adviezen over toegankelijkheid en mobiliteit.

Treingerelateerde thema's belanden in principe op de werktafel van de NMBS-werkgroep, maar kunnen in geval van tijdsdruk ook binnen deze werkgroep worden behandeld of verder onderzocht.

2. Werkgroep Mantelzorgers

De werkgroep werd opgericht in het verlengde van de regeringsverklaring Michel en van de werkzaamheden van de Beleidscel 'Sociale Zaken en Volksgezondheid' voor de uitvoering van de wet die tijdens de vorige regeerperiode werd goedgekeurd.

De Raad stelde zich tot doel om, op basis van de expertise op het werkveld, een positienota op te maken, die de Minister van Volksgezondheid en de Eerste Minister zou worden voorgelegd. De Raad heeft het secretariaat daartoe om een oproep tot kandidaten verzocht teneinde een gerichte werkgroep ad hoc samen te stellen.

Op 3 maanden tijd hebben aldus 5 werkvergaderingen plaatsgehad met leden van de Raad (mevrouw Gisèle Marlière, mevrouw Thérèse Kempeneers-Foulon, mevrouw Karine Rochtus, mevrouw Ingrid Borré, mevrouw Laetitia Potestia) maar ook met externe personen (mevrouw Sophie Beyers - socialistische mutualiteit, mevrouw Caroline Ducène, mevrouw Céline Feuillat - vzw Aidants proches en de heer Patrick Verhaegen - Altéo).

De werkgroep heeft een nota met zeer concrete aanbevelingen aan de Raad voorgesteld, met als uitgangspunt dat "geen enkele steun- en beschermingsmaatregel voor de mantelzorgers, met inbegrip van het behoud van de sociale rechten, voor de overheid een voorwendsel mag zijn om niet te voorzien in structurele verzorging en professionele voorzieningen die beantwoorden aan de behoeften van alle geholpen personen en van de mantelzorgers zelf".

De positienota bevat aldus, zeer pragmatisch, vier delen: definities, wenselijke maatregelen, begeleiding van de mantelzorger in een mantelzorgsituatie en sociale bescherming van de mantelzorger als werknemer of als gelijkgestelde, in een situatie van intensieve mantelzorg.

De Raad heeft de volledige nota goedgekeurd tijdens zijn plenaire vergadering van 21 september.

3. Werkgroep Tewerkstelling

De werkgroep Tewerkstelling is samengesteld uit mevrouw Ingrid Borré en mevrouw Laetitia Potestia, de heer Stéphane Emmanuelidis, de heer Pierre Gyselinck, de heer Helmut Heinen en de heer Michel Magis, onder het voorzitterschap van mevrouw Emilie De Smet en in samenwerking met mevrouw Pascale Van Der Beelen als deskundige.

Begin 2015 heeft de werkgroep het ontwerp van positienota over de sociale rechten gefinaliseerd, meer bepaald alles wat te maken heeft met sociale zekerheid. De positienota is beschikbaar op de website van de Raad. Tijdens de vergadering van 19 januari 2015 heeft de werkgroep de heer Philippe Delhez uitgenodigd om het jaarverslag van de Hoge Raad voor de werkgelegenheid voor te stellen, waarvan een groot deel was gewijd aan de tewerkstelling van personen met een handicap.

De werkgroep heeft ook bijgedragen tot de voorbereiding van verschillende belangrijke adviezen inzake tewerkstelling: het advies 2015-09 over de aanpassing van het koninklijk besluit van 6 oktober 2005 houdende diverse maatregelen met betrekking tot de vergelijkende aanwervingsselectie en met betrekking tot de stage, het advies 2015-12 over het ministerieel besluit van 26 november 1991 houdende de toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering, criteria van de passende dienstbetrekking, artikelen 22 tot 32quater en het advies 2015-13 inzake de wijziging van artikel 1, 1° van het koninklijk besluit van 6 oktober 2005 houdende diverse maatregelen met betrekking tot de vergelijkende aanwervingsprocedure en met betrekking tot de stage.

Ten slotte heeft de werkgroep vanaf 18 mei 2015 een denkoefening op gang gebracht over de responsabilisering van de werkgevers in België, zowel in de privésector als bij de overheid.

4. Werkgroep Ethiek

De werkgroep Ethiek heeft een positienota over de problematiek van de internering opgemaakt: die handelt zowel over de materiële omstandigheden waarin een interneringsmaatregel thans in België verloopt als over de eventuele principiële vragen en fundamentele waarden die ze oproept.

De werkgroep is samengesteld uit mevrouw Nathalie Bernheim, mevrouw Catherine Doetsch, mevrouw Marieke Engelen, mevrouw Thérèse Kempeneers-Foulon, de heer Abdelkhalak Kajjal, als leden, en uit mevrouw Najoua Batis, de heer Jean-Jacques Fastenaekels en de heer Jan Van Duffel, als technische deskundigen, onder het voorzitterschap van mevrouw Gisèle Marlière.

De werkgroep heeft zijn werkzaamheden aangevat met de interventie van verschillende deskundigen tijdens de vergaderingen van 6 februari en 20 april 2015 mevrouw Audrey Servais (Justitiehuisen), mevrouw Hélène Carpentier (Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen van de FOD Justitie), mevrouw Delphine Paci (Internationaal Observatorium voor het gevangeniswezen), de heer Réginald de Beco (advocaat), de heer Henri Heimans (voorzitter van de Commissie ter bescherming van de maatschappij, Gent), de heer Frank Verbruggen (KU LEUVEN), en de heer Patrick Charlier (Interfederaal Gelijkekansencentrum).

De leden van de werkgroep hebben ook de gelegenheid gehad de realiteit ter plaatse vast te stellen dankzij een bezoek aan de psychiatrische afdeling van Vorst (op 5 mei 2015), van Gent (op 13 mei 2015) en aan het ziekenhuiscentrum *Les Marronniers* in Doornik (op 9 juni 2015).

Deel V

Andere activiteiten van de Raad

1. Website van de NHRPH: www.ph.belgium.be

De website van de Raad wordt geregeld bijgewerkt en vormt zijn belangrijkste communicatiemiddel, zowel voor het contact met de burger als met de leden. In 2015 werd het AnySurfer-label vernieuwd. Dit is het Belgische kwaliteitslabel voor toegankelijke sites. De website bestaat in het Frans en het Nederlands, en sommige documenten zijn ook in het Duits beschikbaar.

De website bevat alle basisinformatie betreffende de opdracht, de historiek en de samenstelling van de Raad. Daarnaast is er een rubriek die enkel toegankelijk is voor de leden, die er documenten met betrekking tot de vergaderingen kunnen raadplegen (oproepbrieven, agenda's, verslagen, ...).

De horizontale takenbalk biedt toegang tot de volgende rubrieken: het Memorandum, kernthema's die de Raad geregeld behandelt met bijhorende standpuntennota's, de adviezen van de Raad in chronologische volgorde, een link naar onze partners (BDF, Interfederaal Gelijkekansencentrum en Platform van de adviesraden), de jaarlijkse activiteitenverslagen en de nieuwsbrief.

Het aantal bezoekers van onze website is sterk toegenomen, met name dankzij het openstellen van de ledenrubriek (toename van 32,6 % ten opzichte van 2014):

NHRPH					
Landen bezoekers	2011	2012	2013	2014	2015
Franstalig België	1.238	1.456	2.241	2.696	3.158
Nederlandstalig België	1.200	1.678	1.663	1.565	2.547
Duitstalig België	17	8	11	22	34
Duitsland	5	4	8	11	21
Frankrijk	62	83	346	343	428
Groot-Brittannië	87	55	44	42	70
Nederland	40	110	313	316	374
VS	264	460	571	494	664
Andere landen	27	24	34	70	74
Totaal	2.940	3.878	5.231	5.559	7.370

2. Colloquia, seminars, conferenties

De vertegenwoordigers van de Raad namen deel aan de volgende evenementen:

- 8 mei: vergadering aanspreekpunten georganiseerd door het coördinatiemechanisme (uiteenzetting door mevrouw Emilie De Smet – mevrouw Nathalie Schmitt)
- 11 en 12 mei: de heer Pierre Gyselinck, namens het middenveld, maakte deel uit van de Belgische delegatie die deelnam aan de 'vergadering op hoog niveau' te Riga die door Letland werd georganiseerd in het kader van zijn voorzitterschap van de Europese Unie. Thema van de vergadering: "Inclusieve scholing voor inclusieve tewerkstelling voor personen met een handicap"
- Van 9 tot 11 juni – Conferentie van de Staten die Partij zijn bij het Internationaal Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, op de zetel van de Verenigde Naties te New York (mevrouw Gisèle Marlière, als voorzitter van de Raad, en de heer Pierre Gyselinck, eveneens lid van de Raad, als voorzitter van het Belgian Disability Forum)
- 12 juni – vergadering van de federale overheidsdienst Justitie die met het middenveld wou samenzitten om ideeën, aandachtspunten en oplossingspistes te bundelen met het oog op de geplande oprichting van een Nationaal Mensenrechteninstituut (mevrouw Véronique Duchenne en de heer Olivier Magritte)
- 3 juli en 23 oktober – stakeholdersvergadering van de NMBS en Infrabel (de heren Pierre Gyselinck en Benjamin Laureys)
- 21 oktober – evenement ID@work (mevrouw Emilie De Smet en mevrouw Nathalie Schmitt)
- 7 en 8 december – Europese dagen voor personen met een handicap (mevrouw Véronique Duchenne en de heer Olivier Magritte).

3. Hoorzittingen bij de nationale en internationale instanties

- Op 30 april, 7 mei en 12 juni namen vertegenwoordigers van de Raad deel aan de COORMULTI-vergaderingen bij Buitenlandse Zaken. Deze vergaderingen handelden over de Belgische verslaggeving bij de instellingen van de internationale verdragen, de voorbereiding van de Conferentie van de Staten die Partij zijn bij het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap en de voorbereiding van het verslag van België in het kader van de Universele Periodieke Evaluatie (UPE) inzake de mensenrechten
- Samen met het BDF heeft een delegatie van de Raad (de heer Pierre Gyselinck, mevrouw Thérèse Kempeneers-Foulon en mevrouw Véronique Duchenne) op 27 mei 2015 een delegatie ontvangen van de *Défenseur des Droits* (Frankrijk – instelling voor de strijd tegen discriminatie en de bevordering van de gelijkheid). Deze vergadering bood de gelegenheid om ideeën uit te wisselen over onder meer de rol van het middenveld in het kader van de mechanismen voorzien bij het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap en over de situatie van de Franse personen met een handicap in Belgische scholen en instellingen.

- Op 14 september 2015 had een gezamenlijke delegatie van het BDF en de adviesraden een ontmoeting met de Mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa, de heer Nils Muiznieks, in het kader van een vijfdaags bezoek aan België.

4. Uitnodiging van deskundigen

- De heer Serge Baert, adviseur-generaal bij de RVA, en mevrouw Sabine Vanbuggenhout van de Directie-generaal Personen met een handicap van de FOD Sociale Zekerheid waren te gast tijdens de plenaire vergadering van 19 januari. Zij hadden het over de voortgang van het dossier "schrapping van de inschakelingsuitkering".
- De heren Grégory Jacquet en Thierry Dejaegere (voorheen FOD Mobiliteit, diensten overgeheveld naar de deelgebieden in het kader van de zesde staatshervorming) hadden een eerste gedachtenuitwisseling met de leden tijdens de plenaire vergadering van 19 januari over de toepassing van Europese Richtlijn 2007/46/EG voor de goedkeuring van motorvoertuigen, in Belgisch recht omgezet bij het koninklijk besluit van 14 april 2009, en over de ermee verbonden nadelige gevolgen, in termen van kosten en termijnen, voor personen met een handicap die een aangepast voertuig willen aankopen.
- Tijdens het gemeenschappelijk bureau BDF-NHRPH van 19 januari hadden de leden een gedachtenuitwisseling met de vertegenwoordigers van het coördinatiemechanisme (mevrouw Greet Van Gool en de heer Gauthier Cocolle) over de feedback van de constructieve dialoog te Genève in het kader van het onderzoek van België, en over de acties die het mechanisme heeft ondernomen na de vorming van de nieuwe regering.
- Tijdens de plenaire vergadering van 16 februari gaf de heer André Gubbels, directeur-generaal van de DG Personen met een handicap van de FOD Sociale Zekerheid, een stand van zaken over de overheveling van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden naar de deelgebieden.
- Verschillende deskundigen namen het woord tijdens de vergaderingen van de werkgroep Ethiek van 6 februari en 20 april 2015: mevrouw Audrey Servais (Justitiehuisen), mevrouw Hélène Carpentier (Directie-generaal Penitentiaire Inrichtingen van de FOD Justitie), mevrouw Delphine Paci (Internationaal Observatorium voor het gevangeniswezen), de heer Réginald de Beco (advocaat), de heer Henri Heimans (voorzitter van de Gentse Commissie ter bescherming van de maatschappij), de heer Frank Verbruggen (KU LEUVEN) en de heer Patrick Charlier (Interfederaal Gelijkekansencentrum).
- De heren François Perl en Jean Alvès van het RIZIV stelden tijdens de plenaire vergadering van 16 maart acties voor op het vlak van de sociaalprofessionele herinschakeling van personen die ver van de arbeidsmarkt afstaan.
- De heer Philippe Delhez, econoom bij de Nationale Bank van België en wetenschappelijk adviseur van de Hoge Raad voor de werkgelegenheid, stelde de belangrijkste lijnen voor van het jaarverslag 2014 van de Hoge Raad voor de werkgelegenheid tijdens de werkgroep Tewerkstelling van 19 januari en tijdens de plenaire vergadering van 20 april.
- De heer Pierre Bonte van de Dienst voor geneeskundige verzorging van het RIZIV gaf tijdens de plenaire vergadering van 15 juni een uiteenzetting over

toegang tot en uitwisseling van elektronische gegevens inzake geneeskundige verzorging.

- Op 19 juni 2015 behandelde het Platform van de adviesraden de problematiek van de Europese structurele fondsen. Namen aan deze vergadering deel: de heer Dirk Reyntjens van de Europese Commissie, mevrouw Simona Giarratano, vertegenwoordigster van het EDF, en de afgevaardigden van het Kabinet van Eerste Minister Michel (mevrouw Florence Pottiez), van minister-president Paul Magnette (de heer Jean Waelput) en minister-president Rudy Demotte, en van de ministers Céline Frémault (de heer Etienne Coppieters) en Antonio Antoniadis.
- De heer Bart Simons (AnySurfer), tijdens het Platform van de adviesraden van 11 september, gaf een voorstelling over de plannen inzake digitale acties, zowel op federaal niveau als bij de deelgebieden.
- Mevrouw Nathalie Dumont en mevrouw Marie-Eve Bondroit (BIPT) lichtten de sociale tarieven voor internet en vaste en mobiele telefonie toe, tijdens het Platform van de adviesraden van 11 september.
- De heer Jean-Marc Helson, architect bij de Regie der gebouwen, gaf tijdens de plenaire vergadering van 21 september een uiteenzetting over de toegankelijkheid van de federale gebouwen voor personen met beperkte mobiliteit.
- De heer André Gubbels, directeur-generaal van de DG PH, ging tijdens de plenaire vergadering van 21 september in op de ontwikkeling van het Handicare-project.

5. Onthaal van buitenlandse bezoekers

Niet van toepassing tijdens deze periode

6. Vragen om informatie

Regelmatig verstrekt het secretariaat hetzij telefonisch, hetzij schriftelijk informatie over de meest diverse vragen in verband met handicap. De vragen van burgers, de administratie of de pers worden - voor zover ze onder bevoegdheid van de Raad vallen - rechtstreeks door de medewerkers van het secretariaat behandeld. In het andere geval worden ze doorgespeeld aan de bevoegde overheid, de administraties of andere bevoegde instellingen. Dergelijke vragen worden niet systematisch geïnventariseerd, maar dragen in belangrijke mate bij tot de werklast van het secretariaat.

7. Persmededelingen

De Raad publiceert persmededelingen wanneer hij dit nodig acht. Eind 2015 heeft de Raad een persbericht opgesteld als reactie op de bestelling van de NMBS van nieuwe treinen die duidelijk niet toegankelijk zijn voor personen met beperkte mobiliteit.

Daarnaast wordt elk nieuwsbericht ("News") van de Raad naar de journalisten gestuurd. Zo komt elk advies van de Raad bij de pers terecht die er soms aandacht aan besteedt. Dit geldt ook voor nieuwsberichten die de belangrijkste thema's van de plenaire vergaderingen voor het voetlicht plaatsen.

Een gevolg van deze systematische berichtgeving is dat de pers de Raad steeds meer als gesprekspartner ziet met betrekking tot handicapgebonden thema's op federaal niveau.

8. Antwoorden op enquêtes

Niet van toepassing voor deze periode

19 januari

Mevrouw Sleurs, Staatssecretaris voor Personen met een beperking, heeft de Raad haar algemene beleidsnota en haar beleidsverklaring voorgesteld, waarbij ze inzonderheid de nadruk heeft gelegd op twee prioritaire hoofdlijnen van haar beleid: transversale benadering en inclusie. De Staatssecretaris heeft de Raad ook een advies gevraagd over de nota die ze de Ministerraad zal voorleggen in verband met de uitvoering, op federaal niveau, van het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

De Raad heeft een nieuw advies verstrekt over de afschaffing van de inschakelingsuitkeringen, waarbij hij deze radicale uitsluitingsmaatregelen betreurt en andermaal herinnert aan de noodzakelijke continuïteit van de uitbetalingen voor de personen op wie de maatregel van toepassing is. De Raad heeft ook een advies over het project SMS 112 afgewerkt. Hij verheugt zich over het projectresultaat waar de personen die tot nu toe geen toegang hadden tot de spoeddiensten, op zaten te wachten, maar betreurt tevens dat de doelgroep te beperkt is en dat een voorafgaande inschrijving verplicht is.

16 februari

De Raad heeft zijn positienota *Sociale Rechten* goedgekeurd, ter aanvulling van twee vorige positienota's *Tewerkstelling van personen met een handicap* en *Specifieke financiële voorzieningen voor personen met een handicap*.

De Raad heeft de heer Gubbels, directeur-generaal, verantwoordelijke van de Directie-generaal Personen met een handicap van de FOD Sociale Zekerheid, gehoord over de huidige situatie wat betreft de overheveling van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden naar de deelgebieden.

16 maart

De Raad heeft een gunstig advies verstrekt over het ontwerp van koninklijk besluit tot verhoging met 2 % van het bedrag van de inkomensvervangende tegemoetkoming vanaf 1 september 2015, en heeft twee adviezen verstrekt over de NMBS: de Raad waardeert de plannen om de loketten in de stations toegankelijker te maken voor personen met beperkte mobiliteit. Hij keurt evenwel niet goed dat de NMBS bespaart op de bijstand voor personen met beperkte mobiliteit in de stations en aan de haltes.

20 april

Op vraag van mevrouw de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid heeft de Raad twee adviezen verstrekt over:

- het ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 153 van de programmawet van 19 december 2014, dat een *multidisciplinair re-integratieplan* voor arbeidsongeschikte werknemers mogelijk maakt;
- het ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van de samenstelling, de werking en de zetel van het Nationaal College voor socialeverzekeringsgeneeskunde inzake arbeidsongeschiktheid.

18 mei

De Raad heeft tijdens het grootste deel van zijn vergadering adviezen over de volgende materies verstrekt:

- een advies op eigen initiatief over het Justitieplan van de Minister van Justitie;
- een advies op vraag van de Minister van Werk over het ministerieel besluit van 26 november 1991 houdende de toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering, criteria van de passende dienstbetrekking, artikelen 22 tot 32quater;
- een advies op vraag van de Staatssecretaris voor Personen met een beperking over de wijziging van artikel 1, 1° van het koninklijk besluit van 6 oktober 2005 houdende diverse maatregelen met betrekking tot de vergelijkende aanwervingsprocedure en met betrekking tot de stage.

15 juni

De Raad heeft de antwoorden op een vragenlijst van de Beleidscel van de Minister van Justitie voorbereid, over de functie van de bewindvoerders, in het kader van de uitvoering van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid, en heeft adviezen verstrekt over de volgende materies:

- een advies op eigen initiatief over het wetsvoorstel van de heer Delpérée tot invoeging in de Grondwet van een nieuw artikel 22ter opdat personen met een handicap aanspraak zouden kunnen maken op aangepaste maatregelen die hen zelfstandigheid en culturele, maatschappelijke en professionele integratie verzekeren;
- een advies op vraag van de NMBS over de werken in het station Brussel-Schuman;
- een advies op eigen initiatief betreffende het Nationaal Hervormingsprogramma (NHP) 2015 en het Nationaal Sociaal Rapport (NSR) 2015;

- een advies op eigen initiatief over artikel 158 van de programmawet van 19 december 2014, betreffende het bedrag van de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen (ziekenfonds).

21 september

De Raad heeft ook een uiteenzetting beluisterd van:

- de heer Jean-Marc Helson, architect bij de Regie der gebouwen, over de toegankelijkheid van de federale gebouwen voor personen met beperkte mobiliteit;
- de heer André Gubbels, directeur-generaal van de Directie-generaal Personen met een handicap, over de ontwikkeling van het Handicare-project.

De Raad heeft adviezen verstrekt over de volgende materies:

- een advies op vraag van de Staatssecretaris voor Personen met een beperking over het algemene parkeerbeleid;
- een advies op vraag van de Minister van Mobiliteit en de Staatssecretaris voor Personen met een beperking over het boordtarief bij treinreizen;
- een advies op vraag van de Staatssecretaris voor Personen met een beperking over het sociale tarief voor internet, vaste en mobiele telefonie;
- een advies op vraag van de Minister van Justitie over het opstellen van een koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 492/5 van het Burgerlijk Wetboek;
- een advies op vraag van de Vlaamse regering over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende een wijziging van het koninklijk besluit van 5 maart 1990 inzake de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden, wat betreft de aanpassing van de inkomensbovengrenzen;
- een advies op vraag van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap betreffende een wijziging van het koninklijk besluit van 5 maart 1990 inzake de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden, wat betreft de aanpassing van de inkomensbovengrenzen;
- een advies op vraag van de NMBS over het voorstel tot vermindering van de reservatietermijn voor assistentie in 18 stations.

19 oktober

De Raad heeft adviezen verstrekt over de volgende materies:

- een advies op eigen initiatief over de toegankelijkheid van de internetsites;
- een advies op vraag van de NMBS over de aanpassingen in het station van Leuven;
- een advies op eigen initiatief over de toekomstige beheerscontracten van de NMBS-groep;
- een advies op vraag van de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over de ontwerpen van wijziging van de wet van 12 mei 2014 betreffende de erkenning van de mantelzorg die een persoon met een grote zorgbehoefte bijstaat en van een KB tot uitvoering van de wet van 12 mei 2014;

- een advies op eigen initiatief over het koninklijk besluit tot invoeging van twee nieuwe artikelen, 215octies en 215novies, in het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 – Aanbod van een plan voor sociaal-professionele re-integratie.

16 november

De Raad heeft adviezen verstrekt over de volgende materies:

- een advies op vraag van mevrouw Sleurs, Staatssecretaris voor Personen met een beperking, over twee voorstellen tot wijziging van de reglementering betreffende de tegemoetkomingen voor personen met een handicap;
- een advies op vraag van de Regie der gebouwen over een ontwerp van voorschriften in het document *Verplichtingen en Aanbevelingen – Toegankelijkheid – Personen met beperkte mobiliteit*.

21 december

Als reactie op de bestelling door de NMBS van nieuwe treinmodellen die onvoldoende toegankelijk zijn voor personen met beperkte mobiliteit, heeft de Raad een perscommuniqué opgesteld.

De Raad heeft zijn jaarverslag over zijn activiteiten tijdens het jaar 2014 afgewerkt en goedgekeurd.

Nog steeds op het gebied van toegankelijkheid heeft de Raad ook zijn positienota die hij in 2009 heeft opgemaakt, herzien en aangepast.

FEDERALE OVERHEIDSDIENST

SOCIALE ZEKERHEID

[C – 2014/22253]

25 APRIL 2014. — Koninklijk besluit tot benoeming van de voorzitter, de ondervoorzitters en de leden van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op artikel 37 van de gecoördineerde Grondwet van 17 februari 1994;

Gelet op het koninklijk besluit van 9 juli 1981 tot oprichting van een Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap, inzonderheid op artikel 2, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 24 januari 1995 en 14 december 2006, en artikel 3, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 14 december 2006;

Op de voordracht van Onze Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij:

Artikel 1. Wordt benoemd tot voorzitter van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap:

Mevr. Marlière, Gisèle.

Art. 2. Worden benoemd tot ondervoorzitters van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap:

Mevr. Borré, Ingrid;

Mevr. De Smet, Emilie;

Mevr. Engelen, Marieke;

SERVICE PUBLIC FEDERAL

SECURITE SOCIALE

[C – 2014/22253]

25 AVRIL 2014. — Arrêté royal portant nomination du président, des vice-présidents et des membres du Conseil supérieur national des Personnes handicapées

PHILIPPE, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Vu l'article 37 de la Constitution coordonnée le 17 février 1994;

Vu l'arrêté royal du 9 juillet 1981 portant création d'un Conseil supérieur national des personnes handicapées, notamment l'article 2, modifié par les arrêtés royaux du 24 janvier 1995 et 14 décembre 2006, et l'article 3, modifié par l'arrêté royal du 14 décembre 2006;

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires sociales et de la Santé publique,

Arrête :

Article 1er. Est nommée présidente du Conseil supérieur national des personnes handicapées :

Mme Marlière, Gisèle.

Art. 2. Sont nommées vice-présidentes du Conseil supérieur national des personnes handicapées :

Mme Borré, Ingrid;

Mme De Smet, Emilie;

Mme Engelen, Marieke.

Art. 3. Worden benoemd tot leden van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap:

De heer Abdelklalak, Kajjal;

Mevr. Bernheim, Nathalie;

Mevr. Decoopman, Ria;

De heer Delepine, Yves;

Mevr. Doetsch, Catherine;

De heer Emmanuelidis, Stéphane;

De heer Gyselinck, Pierre;

De heer Heinen, Helmut;

Mevr. Kempeneers-Foulon, Thérèse;

De heer Magis, Michel;

Mevr. Potestia, Laetitia;

Mevr. Rochtus, Karine;

De heer Rombauts, Jokke;

De heer Singelée, Stefaan;

De heer Verstraete, Filip;

De heer Willems Gerrit.

Art. 4. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 25 april 2014.

FILIP

Van Koningswege:

De Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

Mevr. L. ONKELINX

De Staatsecretaris voor Sociale Zaken, Gezinnen, personen met een handicap en Wetenschapsbeleid, belast met beroepsrisico's,

Ph. COURARD

Art. 3. Sont nommés membres du Conseil supérieur national des personnes handicapées :

M. Abdelklalak, Kajjal;

Mme Bernheim, Nathalie;

Mme Decoopman, Ria;

M. Delepine, Yves;

Mme Doetsch, Catherine;

M. Emmanuelidis, Stéphane;

M. Gyselinck, Pierre;

M. Heinen, Helmut;

Mme Kempeneers-Foulon, Thérèse;

M. Magis, Michel;

Mme Potestia, Laetitia;

Mme Rochtus, Karine;

M. Rombauts, Jokke;

M. Singelée, Stefaan;

M. Verstraete, Filip;

M. Willems, Gerrit.

Art. 4. Le présent arrêté entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 25 avril 2014.

PHILIPPE

Par le Roi :

La Ministre des Affaires sociales et de la Santé publique,

Mme L. ONKELINX

Le Secrétaire d'Etat aux Affaires sociales, aux familles, aux personnes handicapées, en charge des risques professionnels,

Ph. COURARD

Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap

Secretariaat:

Administratief Centrum Kruidtuin

Finance Tower

Kruidtuinlaan 50, bus 150

B-1000 Brussel

BELGIË

Telefoon: 02 509 83 59

02 528 61 20

E-mail: info@ph.belgium.be

Website: <http://ph.belgium.be>